

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ὁΜΩΝΥΜΟΥ ὉΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΗ΄
ΜΑΪΟΣ 2023
Ἀρ. Φύλ. 928

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο "Όργανο

Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 928, ΜΑΪΟΣ 2023

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση, καλλιτεχνική επίμελεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677136

Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:
«ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΑΕ»
Τηλ. 2310 700770

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 12€

Έξωτερικού: 35€

Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$

Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές
του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060

7401 0115 324

Περιεχόμενα

Άγάπη καί αλήθεια	131
Ίδου έρχομαι ταχύ!.....	132
Άνάσταση νεκρών	134
Άναστάσιμη έμφύσηση ειρήνης.....	136
Άγάπης μύρα.....	138
Ό άγιος Μάξιμος ό Όμολογητής καί ή όλότητα χώρου καί χρόνου (Γ').....	140
Στό πηγάδι.....	142
Άδικαιολόγητη ή άγνοια (Α' Θε 4,13)	144
Η δημιουργία του κόσμου υπό τό πρίσμα της πατερικής σκέψης (Β')	146
Οι Μυροφόρες (ποίημα)	147
Ό ήρωας σημεναγός.....	148
Λεξομαχία	150
Κατασκήνωση, έμπειρία ζωής	153
Τά χρωστούμενα (διήγημα)	154
Επίκαιρος προβληματισμός.....	156
Συζητώντας τά γεγονότα.....	158

132

138

150

Άγάπη και αλήθεια

Στις 8 Μαΐου η Έκκλησία τιμά τον απόστολο και ευαγγελιστή Ιωάννη. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης ξεχωρίζει μέσα στην ομάδα των αποστόλων του Κυρίου για όρισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, που είναι ελάχιστα γνωστά, αν και έχουν πολλά και σημαντικά να μας προσφέρουν. Θα έπισημάνουμε εδώ μόνο δύο:

✓ Ο Ιωάννης γνώρισε τον Κύριο ως μαθητής του Ιωάννη του Προδρόμου. Είναι ο ευαγγελιστής που μας αφηγείται πώς ο Πρόδρομος οδήγησε στον Ιησού μαθητές του, για να αποτελέσουν την εύλογημένη απαρχή των Δώδεκα. Χωρίς αυτή τη μαρτυρία δεν καταλαβαίνει κανείς την αφήγηση των άλλων ευαγγελιστών, ότι ο Χριστός είλκυσε τ' αδέρφια Πέτρο και Ανδρέα, 'Ιάκωβο και 'Ιωάννη απλώς μ' ένα «δεύτε όπισω μου». "Όχι, δεν επενέργησε σ' αυτούς κάποια επιβλητική δύναμή του, όπως νομίζουν όρισμένοι. Είχε προηγηθεί μιά πρώτη επαφή μαζί τους, διάρκειας κάποιων μηνών, που άρχισε από τον 'Ιορδάνη και τον κύκλο του Βαπτιστή άμέσως μετά τους πειρασμούς του Κυρίου στην έρημο της 'Ιουδαίας. Κι άφ' ου οί ψαράδες αυτοί τον συναναστράφηκαν και πείστηκαν ότι είναι ο Μεσσίας, έπειτα τους κάλεσε να τον ακολουθήσουν όριστικά, αφήνοντας τις βάρκες και τα δίχτυα τους. "Όλα αυτά βέβαια δεν τά μαθαίνει κανείς, παρά μόνον αν μελετά προσεκτικά τή Βίβλο και μαθητεύει στην έρμηνεία των άγιων Πατέρων. Καί άσφαλώς ή όρθή γνώση τής Βίβλου δεν είναι παρωνυχίδα, αλλά ή βάση, τό θεμέλιο και τό κριτήριο τής έκκλησιαστικής ζωής.

✓ Ο Ιωάννης είναι γνωστός ως «ο μαθητής τής αγάπης». Καί πράγματι είναι αυτός που τονίζει όσο κανείς άλλος στην Καινή Διαθήκη τή σημασία τής αγάπης, κι αυτός που λέει μάλιστα ότι «ο Θεός είναι αγάπη». "Όμως στή βιασύνη μας σήμερα να υπογραμμίσουμε πόσο σημαντική είναι ή αγάπη στον Χριστιανισμό, ξεχνάμε ή άγνοούμε ότι ο ίδιος μαθητής τονίζει παράλληλα εξίσου και τήν άξία τής αλήθειας. Είναι τό Ευαγγέλιό του που διασώζει τον λόγο του Κυρίου «έγώ είμαι... ή αλήθεια». Κι αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, αν μάλιστα λάβουμε υπ' όψιν ότι ο Ιωάννης αντιμετωπίζει μέ τά θεόπνευστα κείμενά του τους Γνωστικούς (τους άναφέρει ως Νικολαίτες), τους πρώτους δηλαδή αίρετικούς, οί όποίοι διέστρεφαν τήν πίστη και έπιχείρησαν να νομιμοποιήσουν τήν άκολασία ως εκδήλωση δήθεν εύσεβείας.

Ναί, ή αγάπη είναι τό πân στην πνευματική ζωή, μόνον όμως όταν φύτεται στο έδαφος τής αλήθειας. Άλλιώς είναι ή πιό φριχτή και επικίνδυνη αλλοίωση του χριστιανικού πνεύματος.

Ἀπό τή στιγμή πού ὁ Κύριος ἀναστήθηκε, ἡ ἀνθρώπινη φύση του ἐγκατέλειψε τή συχνότητα τοῦ κόσμου τούτου καί μπήκε στή σφαῖρα τῆς ἀφθαρσίας καί τῆς θείας δόξας. Εἶναι ἀσύλληπτη ἡ σοφία καί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! Ἐνῶ ἔνωσε τήν ἀνθρωπότητα μέ τή θεότητα του καί τήν ἔκανε ἐαυτό του, δέν ἐπέτρεψε νά δοξαστεῖ αὐτόματα ἀλλά ὑπέμεινε ὅλη τήν ἀδυναμία τῆς -πλὴν τῆς ἀμαρτίας-, καί ἔφτασε ἀκόμη καί στόν θάνατο. Ὡστε ἔτσι νά συμμεριστεῖ τίς ὠδίνες μας καί νά μᾶς σώσει ἀλώβητος, ἀπό τό ὕψος τῆς παντοδυναμίας του, ἀλλά μπαίνοντας κι αὐτός στό καμίνι τῶν βιοτικῶν θλίψεων. Πραγματικά, δέν ὑπάρχουν λόγια ἢ νοήματα ν' ἀγγίξουν τό μέγεθος τῆς φιλανθρωπίας του!

Ὡστόσο ἡ δόξα τοῦ Ἰησοῦ, δηλαδή ἡ ἀνάστασή του, ὁλοκληρώθηκε στό πλαίσιο τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου μέ τό γεγονός τῆς ἀνάληψής του στόν Οὐρανό σαράντα μέρες μετά. Ὅχι ἀσφαλῶς ὅτι τότε τόν ὑποδέχτηκε σύνθρονό του ὁ Πατέρας, ἀλλά ὅτι τότε ἔδειξε αὐτή τήν ἀλήθεια αἰσθητά στοὺς μαθητές του.

Ὅμως ἡ ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ δέν σήμαινε μόνον ἀναχώρηση. Σήμαινε καί ἐπάνοδο. Ἐνῶ ἦταν τό τέλος τῆς ἐπίγειας πορείας του, ἦταν ταυτόχρονα καί τό ξεκίνημα τοῦ ἐρχομοῦ του γιά δεύτερη φορά, ἡ ἀπαρχή τῆς Δευτέρας του Παρουσίας. Ὅπως λέει ρητῶς στήν Ἀποκάλυψή του στόν εὐαγγελιστή Ἰωάννη, «Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ!» (Ἀπ 22,7), «Ἰδοὺ ἔρχομαι γρήγορα!». Ναί! Δέν ἀνέβηκε ὁ Νικητής Ἰησοῦς στόν Οὐρανό γιά νά ἀναπαυθεῖ στίς δάφνες του, ἀλλά γιά νά ἀρπάξει «αἰχμαλωσίαν», λάφυρα, καί νά τά χαρίσει σέ μᾶς, τά παιδιά του, ἀμέσως, χωρίς νά χάσει λεπτό! (βλ. Ἐφ 4,8).

Δέν εἶναι δυνατόν νά προσεγγίσουμε περισσότερο τό μυστήριο αὐτό. Δέν ἔχουμε τίς προϋποθέσεις. Καί ἐπειδὴ ὁ Κύριος τό γνώριζε αὐτό, καί γιά νά μήν καταβληθοῦμε ἀπό τήν ἀπογοήτευση ὅτι, ἐνῶ πέρασαν τόσοι αἰῶνες ἀπό τότε, δέν συνέβη ἀκόμη ἡ Δευτέρα Παρουσία του, μᾶς ἔδωσε ἀποδείξεις ἀτράνταχτες ὅτι θά συμβεῖ, ὅτι δέν πρέπει νά κλονιζόμαστε καθόλου πάνω σ' αὐτό τό θέμα. Ἦδη λίγο πρὶν τό

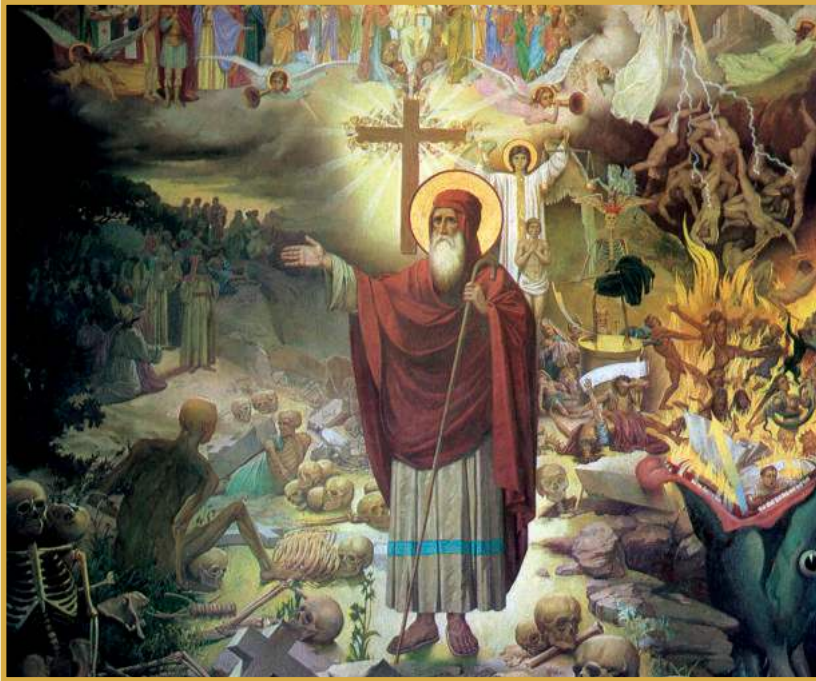
Πάθος του μίλησε στους μαθητές του έκτενως για τή μεγάλη εκείνη ημέρα τής συντέλειαι των αιώνων, καί μάλιστα μέ τόν γνωστό από τούς προφήτες τρόπο τής πολλαπλής προφητείας. Ἐξήγησε δηλαδή ὅτι μετά τήν ανάληψή του θά συμβοῦν πόλεμοι, ἐπιδημίες, λιμοί καί σεισμοί καί ἡ πρώτη Ἐκκλησία θά διωχθεῖ τόσο σκληρά, ὥστε οἱ πολλοί νά χάσουν τήν πίστη τους. Τό εὐαγγέλιό του θά κηρυχθεῖ σέ ὅλη τήν οἰκουμένη (ὅπως τή γνώριζαν τότε) καί ἔπειτα ἡ Ἱερουσαλήμ θά σαρωθεῖ ἀπό τούς Ρωμαίους κατακτητές. Τότε θά ἐμφανιστοῦν στόν Ἰσραήλ καί διάφοροι ψευδόχριστοι καί ψευδοπροφῆτες. «Εὐθέως δέ μετά τήν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων» θά σκοτισθεῖ καί θά σαλευθεῖ τό σύμπαν «καί τότε θά φανεῖ τό σημεῖο τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου στόν οὐρανό, καί τότε θά θρηνήσουν ὅλες οἱ φυλές τῆς γῆς καί θά δοῦν τόν υἱό τοῦ ἀνθρώπου νά ἔρχεται πάνω στίς νεφέλες τοῦ οὐρανοῦ μέ δύναμη καί δόξα πολλή...» (βλ. Μθ 24,29-30).

Σήμερα γνωρίζουμε ἀπό τήν Ἱστορία ὅτι ὅλα ὅσα εἶπε ὁ Κύριος πῶς θά συμβοῦν μέχρι καί τήν καταστροφή τῶν Ἱεροσολύμων ἔχουν πραγματοποιηθεῖ ἕως κεραίας. Ἄρα, ἀφοῦ ἐπαληθεύτηκαν τόσες καί τόσο λεπτομερεῖς προφητείες, θά ἐπαληθευτεῖ ἀσφαλέστατα καί ἡ τελευταία γιά τή Δευτέρα Παρουσία του. Τό «εὐθέως δέ» δέν σημαίνει ὅτι τό γεγονός αὐτό θά λάβει χώρα ἀμέσως μετά τήν καταστροφή τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ ὁποία συνέβη τό 70 μ.Χ.. Ἀπλῶς οἱ προφῆτες, ὅταν ἤθελαν νά δηλώσουν ὅτι πολλά γεγονότα σέ διαφορετικούς χρόνους συνδέονται ἄρρηκτα μεταξύ τους καί ἀποτελοῦν ἐνότητα, τά ἀφηγοῦνταν σάν νά συνάπτονταν ἅμεσα. Ἄλλωστε ὁ Χριστός ξεκαθάρισε, καί ὅχι ἅπαξ, ὅτι τήν ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας του τή γνωρίζει μόνον ὁ Πατέρας του.

Ὅμως τό κρίσιμο ἐρώτημα εἶναι ἄλλο: Ὅτι ὁ Κύριος θά ἔρθει καί πάλι, γιά νά ξεδιαλέξει καί νά πάρει μαζί του ὅσους τόν ἀγάπησαν, εἶναι βέβαιο. Κι ἂν αὐτό δέν συμβεῖ στόν ἱστορικό χρόνο τῆς γενιάς μας, θά συμβεῖ ὅπωςδήποτε στόν καθένα μας μέ τόν θάνατό του. Μετά τό σύνоро τοῦ θανάτου δέν ὑπάρχει χρόνος καί συνεπῶς ἡ ἀπόσταση τῶν κεκοιμημένων ἀπό τήν ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας ἐκμηδενίζεται. Εἴμαστε ὥστόσο ἔτοιμοι γι' αὐτή τή φοβερή ὥρα; Ἐχουμε συνειδητοποιήσει βαθιά αὐτή τήν ἀλήθεια; Ἡ μᾶς ξεγελοῦν οἱ ποικίλες σειρήνες πού τραγουδοῦν συνεχῶς σ' αὐτιά μας τό ὀλέθριο ἐκεῖνο νανούρισμα: «Ποῦ εἶναι ἡ ὑπόσχεση τῆς Παρουσίας Του; Διότι ἀπό τήν πρώτη ἀρχή μέχρι τώρα ὁ κόσμος παραμένει ὁ ἴδιος. Ποῦ λοιπόν εἶναι ἡ Βασιλεία Του, τήν ὁποία μᾶς εὐαγγελίστηκε;...» (βλ. Β' Πέ 3,4).

Ἀδελφοί μου, «στῶμεν καλῶς!», «ἐσχάτη ὥρα ἐστί» (Α' Ἰω 2,18). Ἄς μὴν ἐπιτρέψουμε σ' αὐτόν τόν θανατηφόρο ὕπνο νά μᾶς κυριεύσει! Θά εἶναι μιὰ τραγική ἀνοησία, ἡ ὁποία, ὅταν ὀλοκληρώσει τό ἔργο της, θά μᾶς πετάξει σάν «πουκάμισο ἀδειανό» στόν τόπο τῆς αἰώνιας κόλασης! Ἄς παραμείνουμε ξύπνιοι, κι ἅς ἀνακαινισθοῦμε μέ τή μετάνοια ΤΩΡΑ. Μὴν περιμένουμε τό αὔριο, δέν θά ῥθει ποτέ τό αὔριο, κανένα αὔριο! Νά δονῇ ΤΩΡΑ καί γιά πάντα τίς καρδιές μας ὁ ἱερός ἐγερτήριος πόθος: «Ἀμήν, ναί ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ!» (Ἀπ 22,20).

Εὐ. Ἀλ. Δάκας

Ἀπό τόν κόσμο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

Ἀνάσταση νεκρῶν

Ὁ θάνατος ἀποτελεῖ ἀνέκαθεν γιά τόν ἄνθρωπο μία ἀπρόσιτη, ἀναπότρεπτη καί ἀνυπέρβλητη πραγματικότητα. Στήν ἐμπειρία του καταγράφεται καθολικά καί ἀπόλυτα ὁ θάνατος ὅλων τῶν προσφιλῶν του προσώπων καί τελικά τοῦ ἰδίου, ἐνῶ ἡ ἐπαναφορά ἀπό τόν θάνατο πάλι στή ζωή καί τήν προτέρα κατάσταση τοῦ εἶναι παντελῶς ἄγνωστη. Παρά ταῦτα, ἡ σφοδρή λαχτάρα του γιά τή ζωή τόν ὥθησε νά ἀναζητᾷ συνεχῶς καί παντοῦ τήν ἀναζωογόνηση. Τό ἐγγύτερο σημεῖο στό ὁποῖο τή βρῆκε ὁ ἀρχαῖος ἄνθρωπος ἦταν ἡ χειμερινή νέκρωση τῆς φύσεως καί ἡ ἀναζωογόνησή της τήν ἀνοιξη, ἡ ὁποία συγχρόνως χαρίζει ψυχική καί σωματική εὐεξία. Γιά τόν λόγο αὐτό, σέ ὅλες σχεδόν τίς ἀρχαίες θρησκευτικές εἰδωλολατρικές παραδό-

σεις, πολλοί λατρευόμενοι θεοί πέθαιναν καί ἀνασταίνονταν κάθε χρόνο. Οἱ νεκραναστάσεις τους ἐορτάζονταν μέ διάφορες τελετουργίες, πού συνδέονταν ἄμεσα μέ τή γονιμότητα καί εἶχαν συνήθως ὀργιαστικό χαρακτήρα.

Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀρχαῖος Ἰσραήλ, παρόλο πού μοιραζόταν καί αὐτός τήν ἴδια ἐμπειρία τοῦ ἀνίκητου θανάτου, καταλάβαινε τά πράγματα διαφορε-

τικά ἀπό ὅλους τούς ἄλλους λαούς. Τό ὅφειλε στή μονοθεϊστική του πίστη στόν ἕνα καί μοναδικό ἀληθινό Θεό. Γιά τόν ἀρχαῖο Ἰσραηλίτη ὁλόκληρος ὁ κόσμος ἦταν γεμάτος ἀπό τήν παρουσία τοῦ Γιαχβέ, ὅπως πολύ ἐκφραστικά τό ἀποτυπώνει ὁ θεόπνευστος Ψαλμωδός: «Ποῦ νά πάω μακριά ἀπό τό Πνεῦμα σου, καί μακριά ἀπό τήν παρουσία σου ποῦ νά φύγω; Ἄν ἀνεβῶ στούς οὐρανούς, ἐσύ εἶσαι ἐκεῖ· ἂν κατεβῶ στόν ἄδη, ἐκεῖ εἶσαι πάλι. Ἄν τά φτερά μου ἀπλώσω καί πετάξω ὡς τήν ἀνατολή ἢ κατασκηνώσω στῆς θάλασσας τήν ἄκρη, καί ἐκεῖ τό χέρι σου θά μέ καθοδηγεῖ, τό δεξί σου χέρι θά μέ κρατάει» (138,7-10). Παρόλο πού δέν γνώριζε λεπτομέρειες, οὔτε μπορούσε νά δώσει περισσότερες ἐξηγήσεις, ἦταν σίγουρος ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ του καί στόν ἄδη, τήν κοινή κατοικία ὅλων τῶν νεκρῶν, δέν ἦταν δυνατόν νά ἀφήσει τά πράγματα ἀνεπηρέαστα.

Αὕτη τήν πίστη, πού εἶναι τό ἀκλό-

νητο διαχρονικό θεμέλιο τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, φρόντισε πολύ νωρίς ἡ θεία πρόνοια νά ἐνισχύσει μέ κάποιες ἀποκαλυπτικές ἀναλαμπές, ὥστε νά ἀντέξει στά ἰσχυρά ρεύματα τοῦ κόσμου πού ζοῦσε. Ἡ ἱστορική μνήμη τοῦ Ἰσραὴλ κατέγραψε τρεῖς νεκραναστάσεις ἀνθρώπων. Ἡ πρώτη ἐγίνε ἀπό τόν προφήτη Ἡλία καί ἀφοροῦσε στόν γιό μιᾶς χήρας ἀπό τά Σαρεπτά. Ὁ προφήτης φύσηξε τρεῖς φορές στό πρόσωπό του καί τόν ἐπανεφέρει στή ζωή (Γ΄ Βα 17). Ἡ δευτέρα ἀπό τόν προφήτη Ἐλισσαῖο, ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τόν γιό μιᾶς Σωμανίτιδας ξαπλώνοντας ἐπτά φορές ἐπάνω στό σῶμα του (Δ΄ Βα 4), ἐνῶ ὁ Θεός χάρισε ἀκόμη καί στά λείψανά του τή δύναμη τῆς ζωῆς, ὅταν ἀναστήθηκε ὁ νεκρός πού ἦρθε σέ ἐπαφή μαζί τους (Δ΄ Βα 13).

Ἡ θεία Σοφία ἐνημέρωσε μάλιστα τόν λαό της ἀκόμη καί γιά αὐτήν τήν ἴδια τή διαδικασία τῆς νεκρανάστασης. Θέλοντας διά τοῦ προφήτη Ἰεζεκιήλ νά μεταφέρει στούς ἐξόριστους Ἰουδαίους στή Βαβυλώνα τήν υπόσχεση τῆς ἀποκατάστασής τους στήν ἀγία Σιών, χρησιμοποίησε τήν εἰκόνα τῆς ἀνάστασης τῶν νεκρῶν. Σέ ἕνα μεγαλειῶδες ὄραμα παρουσίασε στόν προφήτη της τήν πορεία τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν νεκρῶν στή ζωή ἀπό τήν κατάσταση τῶν «ξηρῶν ὁστών» σέ ζωντανούς ἀνθρώπους (Ιζ 37). Μέ αὐτήν ἀκριβῶς τήν αἴσθηση πανηγύρισαν μέ ἐνθουσιασμό οἱ ἐξόριστοι τήν ἐπιστροφή στήν πατρογονική τους γῆ, ξεσπώντας σέ κραυγές μέ δάκρυα χαρᾶς καί ἀγαλλίασης (Β΄ Ἑσ 3).

Φορτωμένος μέ ὅλες αὐτές τίς ἱστορικές ἐμπειρίες, ὁ πιστός Ἰσραηλίτης ζοῦσε μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀκόμη καί ἀπό τόν ἴδιο τόν θάνατο. Δέν

γνώριζε μέ ποιόν ἀκριβῶς τρόπο, ἀλλά ἤξερε ὅτι ἀνήκε σέ αὐτόν τόν λαό ὅπου ζοῦσε καί ὁ Κύριος παρὼν ἀνάμεσά τους. Ἐκφράζοντας αὐτή τήν πίστη ὁ Ψαλμωδός κορύφωσε τή δοξολογία του στόν Θεό μέ αὐτά τά λόγια: «Τόν Κύριο βλέπω πάντοτε μπροστά μου, στά δεξιὰ μου, γιά νά μή σαλευτῶ. Γι’ αὐτό χάρηκε ἡ καρδιά μου καί ἀγαλλίασε ἡ γλῶσσα μου, ἀκόμη καί τό σῶμα μου ἀναπαύεται μέ εἰρήνη. Δέν θά ἐγκαταλείψεις τήν ψυχή μου στόν ἄδη, οὔτε θά ἐπιτρέψεις ὁ ὀσιός σου νά δεῖ τή φθορά» (Ψα 15).

Στά ἐλληνιστικά χρόνια, περί τό 165 π.Χ., ὅταν ἀκόμη ὁ πόλεμος ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων μαινόταν ἀδυσώπητος, ὁ ἡγέτης τῶν ἐπαναστατημένων, Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος, συγκέντρωσε δύο χιλιάδες ἀσημένια νομίσματα, τά ὁποῖα ἔστειλε στόν Ναό τῶν Ἱεροσολύμων «ὑπὲρ ἀναστάσεως διαλογιζόμενος» τῶν νεκρῶν στρατιωτῶν του. Ἐπειδὴ ὅμως θεωρήθηκε περιττό καί «ληρῶδες ὑπὲρ νεκρῶν προσεύχεσθαι», τελικά προσφέρθηκαν θυσίες γιά τήν ἐξιλέωση τῶν ἁμαρτιῶν τους μέ τήν προσδοκία τῆς μελλοντικῆς ἀναστάσεως (Β΄ Μακ 12,39-45).

«Ὡσεὶ λῆρον» ἄκουσαν καί οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τά λόγια τῶν γυναικῶν ὅτι εἶδαν ζωντανό τόν νεκρό Διδάσκαλό τους (Λκ 24,11), ἕως ὅτου τόν συνάντησαν καί οἱ ἴδιοι, μέ τόν ἀπόστολο Πέτρο νά καταθέτει αὐτή τήν προσωπική τους μαρτυρία ὅχι μόνο στούς τότε συμπατριῶτες τους, ἀλλά γιά πρώτη φορά στήν ἐμπειρία ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος: «τοῦτον τόν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὐ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες» (Πρξ 2,32). ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ἀθανάσιος Γ. Παπαρνάκης

Ἀναστάσιμη ἐμφύσηση εἰρήνης

Δῶρο ἀνεκτίμητης ἀξίας. Ἀγαθό παγκόσμιου βεληνεκοῦς. Δικαίωμα πανανθρώπινο. Εἶναι ἡ εἰρήνη. Λέξη γλυκιά καί πράγμα γλυκύτερο, κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο*. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως τήν ἐπιζητοῦμε τόσο σέ συλλογικό ἐπίπεδο ὅσο καί στήν προσωπική μας ζωή. Κι ὁ καθένας πάλι διαπιστώνει πόσο αὐτή ἡ πολύτιμη δωρεά εἶναι συνάμα καί ὅ,τι πιό εὐθραυστο. Διαλύεται μέ τήν πρώτη ἀπειλητική ἀνταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ κρατῶν, ἀλλά καταστρέφεται καί μέ μία ἀσυλλόγιστη σπίθα λογομαχίας ἀνάμεσα σέ δύο πρόσωπα.

Ὅταν ἡ εἰρήνη ἀποτελεῖ σταθερό ὑπόβαθρο τῆς ψυχῆς, ἡ ὁμορφιά της ἐκπέμπεται παντοῦ. Στολίζει ὅλες τίς πτυχές τῆς προσωπικότητος καί σκορπίζει στό περιβάλλον τό διακριτικό ἄρωμά της. Ἐξασφαλίζει μία ἀτμόσφαιρα πηγαίας χαρᾶς καί καθαρῆς ἀγάπης. Κάθε εἰρηνοποιός παρουσία σέ ἕνα χῶρο λειτουργεῖ εὐεργετικά ὡς πυροσβέστης, καθῶς σταλάζει ἀθόρυβα σταγόνες συνδιαλλαγῆς καί ἐνότητας.

Στήν ταραχώδη ἐποχή μας κάθε εἰρηνοφόρα προσπάθεια κατέχει καίρια θέση στά «ζητεῖται» τῶν ἄυλων ἀγαθῶν. Βέβαια, ὀρισμένες πρωτοβουλίες φαντάζουν κενές ἢ μάταιες, καθῶς στηρίζονται σέ δράσεις τεχνητές, πού ἔχουν ὀργανωθεί μέ τρόπο πομπώδη, μέ προστριβές μεταξύ τῶν ἐθελοντῶν καί ἐνίοτε μέ ἐκδηλο ἀνταγωνισμό τῶν φορέων συμμετοχῆς.

Ἄλλοτε πάλι μία καλοδουλεμένη ἐκδήλωση ξεκινᾷ μέ συμπαθῆ κίνητρα καί περιλαμβάνει ὁμορφα τραγούδια περί συμφιλίωσης, κείμενα μέ ὑποποιοῦς στοχασμούς καί χαριτωμένες παιδικές ζω-

γραφίες μέ λευκά περιστέρια. Ὅλα αὐτά δημιουργοῦν στούς δέκτες θετικά συναισθήματα. Μόνο πού ἡ περιστασιακή συγκίνηση δέν ἀρκεῖ. Τό ζητούμενο εἶναι βαθύτερο: νά καταστεῖ ἡ εἰρήνη ἀναφαίρετο βίωμα.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔπαυαν τίς ἔνοπλες συρράξεις μέ σπονδές. Βέβαια, ἡ ἀνακωχή ἦταν συνήθως προσωρινή. Ἐκεχειρία προβλεπόταν γιά τούς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες. Στά μετέπειτα χρόνια ἀκολούθησε ἡ Pax Romana, πού μόνο εἰρήνη δέν ἐξασφάλισε στή ρωμαϊκή αὐτοκρατορία. Μία ὑποκριτική ἡσυχία διά τῶν ὅπλων ἐπιβαλλόταν σέ ὅλη τήν ἐπικράτεια κι ἀπό κάτω ὑποθάλλονταν ἐχθρότητες, μίση, μηχανορραφίες.

Κάπως ἔτσι μοιάζουν καί οἱ σημερινές ἀνταλλαγές συγγνώμης στίς ὁποῖες πέρα ἀπό τήν τυπική φράση δέν μετέχει ἡ καρδιά. Ἡ «εὐδία» εἶναι μόνον ἐξωτερική, ἐνῶ τά κρατούμενα συσσωρεύονται καί μέ τήν πρώτη εὐκαιρία θά ἐκτοξευθοῦν ἐναντίον τοῦ ἄλλου, ἀκόμη κι ἂν περάσουν δεκαετίες. Σκηνές πολέμου ἀναπαράγονται στήν καθημερινότητά μας μέσα ἀπό ὀξύτατους τσακωμούς. Κι ἔτσι συνεχίζουμε νά περιπλανιόμαστε μακριά ἀπό τήν ὁδό τῆς εἰρήνης.

Ἡ Δημιουργία μέ τά ἀναρίθμητα κάλη της ἴσως δύναται νά συνδράμει σέ αὐτή τή ζωτική ἐπιθυμία. Κατά τή σολωμική ρήση, «μάγεμα ἡ φύση κι ὄνειρο στήν ὁμορφιά καί χάρη». Κάθε τοπίο προσφέρει μέσα ἀπό τή μοναδικότητά του γαλήνη στόν κουρασμένο ὁδοιπόρο τῆς τρίτης χιλιετίας. Μαγευτικά χρώματα, ὄνειρικές ἐκτάσεις γῆς λειτουργοῦν ὡς καταπραϊντικό βάλαμο. Γιά νά μεταποιηθεῖ βέβαια ἡ φυσική ἡρεμία σέ πέρασμα

πρός μία ουσιώδη εἰρήνευση, χρειάζεται ἡ ἐπανασύνδεση τῆς Δημιουργίας μέ τόν Δημιουργό, ἡ ἀναγωγή ἀπό τήν πανέμορφη Κτίση στόν Πανωραῖο Κτίσαντα. Ἄλλωστε Αὐτός εἶναι καί ὁ Ἄρχων τῆς Εἰρήνης (βλ. Ἦσ 9,6).

Ἀπό αὐτό τό «ἐνδιαφέρον παράθυρο» μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά εἰσέλθει στά μυστικά μονοπάτια τῆς εἰρήνης. Ἐξαρτᾶται ἀπό τή θέληση τοῦ καθενός νά ἀρπάξει τήν εὐκαιρία καί νά ἀνέβει μερικά σκαλοπάτια. Ἀπό τήν ἀπολαυστική γαλήνη ἑνός περιπάτου νά προχωρήσει στήν ἀγιοπνευματική εἰρήνη τῆς προσευχῆς.

Τό κελάδημα τῶν πουλιῶν γίνεται τότε γλυκιά συνοδεία, γιά νά ψάλει ἡ ψυχὴ τό ἄσμα τοῦ Ἀρνίου. Ὁ θεράπων τοῦ Θεοῦ ἀξιοποιεῖ τήν πανδαισία ἡχων καί χρωμάτων, γιά νά πλέξει δοξολογικά στεφάνια. Οἱ αἰσθήσεις μέσα σέ μία τέτοια ἀτμόσφαιρα καθαρίζονται καί μέ τήν ἐπίρρωση τῆς θείας χάριτος τά αὐτιά ἀκοῦν ἄλλου εἶδους ὠδές. Ὁ ἀσίγητος ὕμνος τοῦ ἀνέμου γίνεται προσιτός στήν ἀκοή μίας εὐλαβοῦς ψυχῆς, πού ἐκ νυκτός ὀρθρίζει στή φύση, ποθώντας νά συναντήσῃ τόν Κύριο τῆς Εἰρήνης. Ἡ παννύχιος δοξολογία συνεπαίρνει κι ἐπιτείνεται.

Καί ἡ χαρά αὐξάνει, ὅταν ἐνώνονται πολλές φωνές εἴτε μέσα στόν ναό τῆς Δημιουργίας εἴτε μέσα στό μυστήριό τῆς Λειτουργίας. Ἐκεῖ οἱ εἰρηνοφόροι πιστοί γίνονται «κιθάρες χορδισμένες μόνο γιά τή δοξολογία τοῦ Θεοῦ» καί δέονται ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου!

Αὕτῃ ἡ ὁλόψυχη λατρεία ὑπερπληρώνει τήν ὕπαρξη μέ τήν ἄνωθεν εἰρήνη, «τήν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν». Αὐτήν πού ξεπερνᾷ κάθε ἀνθρώπινη προσδοκία, γιατί πηγάζει ἀπό τή θεϊκή εὐδοκία! Πλέον ὡχρῖα καί ἡ ἡρεμία τῆς φύσης καί ἡ ὅποια ἄλλη ἀφετηρία γαλήνευσης. Ἀπό ἐδῶ καί πέρα καλύπτει ὅλο τόν ὀρίζοντα ὁ Ἀναστημένος, πού μαζί μέ τόν χαιρετισμό τῆς εἰρήνης, «εἰρήνη ὑμῖν», ἐνεφύσησε στούς μαθητές του καί σέ ὅλους μας τή δική του εἰρήνη.

Αὕτῃ ἡ ἐμφύσηση τῆς θεϊκῆς εἰρήνης συνεχίζεται εἰς τό διηνεκές καί προσφέρεται ἀδιακρίτως σέ κάθε πιστό, πού ἐπισυνάπτει στά διακαῆ αἰτήματα τῆς προσευχῆς του καί τή δέηση τοῦ προφήτη: «Κύριε, δῶσε μας τήν εἰρήνην σου κι ὅλα τά ἔδωσες σέ μᾶς» (βλ. Ἦσ 26,12).

Α.Τ.

* Περὶ εἰρήνης 2· PG 35,1132.

Οἱ ἅγιοι στή ζωή μας

ἀγάπης μύρα

Μέσα στής καρδιάς τά μύχια, «έν τῷ κρυπτῷ», κατεργάζεται ἡ πιστή ψυχή τό πολυτίμητο μύρο τῆς ἀγάπης της στόν Θεό. Εἶναι οἱ στιγμές πού Τόν συναντᾶ προσωπικά, ἰδιαίτερα. Βιωματικά, ἀπλά, ἀσταμάτητα περισυλλέγει τή δροσιά τοῦ Παρακλήτου. Γίνεται ἕνα ἄντλημα ὅλη ἡ ὕπαρξη, πού πληρώνει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καί περισσεύει νά σκορπᾶ καί ὁλόγυρα «εὐωδία Χριστοῦ».

Ἀπό τά μέρη τῆς Ἀνατολῆς, μικρασιάτισσα ἀρχόντισσα τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, ἡ νεαρή Καλή, ἔζησε γύρω στόν

15ο αἰώνα, πρίν ἀπό τήν ἄλωση τῆς Πόλης. Ἀπό μικρή «ὀσιόφρων», ἀφιερώθηκε στοῦ Χριστοῦ τή δούλεψη. Ὁσία Καλή τήν ἔχει καταγεγραμμένη ὁ ἱερός συναξαριστής. Τήν ἀνέσυρε ἀπό τήν ἀνωνυμία. Πῶς νά μείνει ἄγνωστη μέ τέτοιο κάλλος ψυχῆς; Τό πέρασμά της εὐωδίαζε παντοῦ «εὐποιῶ». Τήν τίμησε ὁ φιλόανθρωπος Πατέρας μέ τά χαρίσματα του: τήν ἀγαθοσύνη, τή χρηστότητα. Δέν τήν πλάνησαν οἱ χαρές καί τά πλούτη τῆς παρούσας ζωῆς. Μόνο πόθησε νά γίνει τό δοχεῖο τῆς μακαρίας ζωῆς καί νά τή μοιράζει πλουσιοπάροχα παντοῦ. Τό ὄνομά της ἀποτυπώθηκε στή ζωή της.

«Κατεσκεύασε καλλοποιῶν παντοίων ἀρετῶν» μύρο ἀκριβό γιά

τόν λατρευτό της Νυμφίο Χριστό. Χρεωμένη ἔνιωθε μπροστά στοῦ Σταυροῦ τήν ἀκατάληπτη θυσία. Πῶς νά ἀνταποκριθεῖ μέ τήν ἀπλή, καθημερινή της ζωή στό ἀπέραντο ἔλεος τοῦ Κυρίου της; Πῶς νά ἀνταποδώσει στούς αἰώνιους θησαυρούς πού τῆς ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός; Κένωσε τόν ἑαυτό της ἀπό τά ἀνθρώπινα καυχήματά του. Ἐζήσε ὡς πάροικος στή γῆ αὐτή. Ἀγάπησε τά οὐράνια μᾶλλον παρά τά ἐπίγεια. Εὐτρέπισε τόν ἑαυτό της μέ τῆς «ἀγνείας καί τῆς σωφροσύνης τό κάλλος». Ἡ χαρά της,

ή αναπνοή της, ή καταφυγή της ήταν ό 'Ιησοῦς.

Μέ ἐπιμέλεια καί προσοχή δούλευε στό ἔργο τῆς αὐταπάρνησης καί τῆς ὑπακοῆς. Θέλησε όλόκαρδα νά γίνει ἕνα όλοκάθαρο σκεῦος, εὐχρηστο στή διακονία τοῦ 'Ιησοῦ Χριστοῦ. Πόσο ἀναπαυόταν ή ψυχή της! Δέν δειλίασε νά σταυρώσει τή ζωή της μέ τήν παρθενία καί τήν ἄσκησι. 'Η νεαρή Καλή, «διαυγεστάτη κρήνη», ἀνάβλυζε ἀγάπης μύρα «ἀρίστως τῷ Κτίστῃ» της. Ἀνασκάλευε τόν κήπο τῆς καρδιάς της μέ ἀγρυπνίες καί νηστείες, γιά νά γίνει «πολύκαρπος», ἕνας μικρός «παράδεισος πολυποίκιλος ἄνθεις». Στίς ὥρες τῆς περισυλλογῆς, μέ τήν προσευχή καί τή μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ή παρθένος κόρη κόμιζε τῆς εὐγνωμοσύνης τό μύρο στόν Δεσπότη της Χριστό.

«Τήν εὐσπλαγχνίαν Θεοῦ καί τὸ ἀμέτρητον ἔλεος ἐκμιμουμένη» ή ἁγία Καλή, «τῶν δυστυχούντων παράκλησις φιλαδέλφως ἐχρημάτισεν, δι' οἶκτον ἁμετρον».

«Ποῦ σου, Καλή, τὰ ἱμάτια; Τὸν Χριστόν μου ἐνέδυσα. Ἀληθῶς σύ, χαριτόβρυτε, τὸν Χριστόν ἐνδεδυμένη, γυμνητευόντων ὠφθης περιβόλαιον». Σάν τίς Μυροφόρες ἔτρεχε νά συναντήσῃ τόν ἀναστημένο Χριστό, γιά νά Τοῦ ἀποδώσῃ τιμή, γιά νά Τοῦ ἐκφράσῃ τήν ἀγάπη της. Μέ ἱλαρότητα Τόν ὑποδεχόταν στό σπίτι της, σάν ἐτοίμαζε ἀβραμιαία φιλοξενία γιά τούς ξένους, τούς πένητες. Μέ στοργή Τοῦ μύρωνε τὰ πόδια, ὅταν θώπευε τὰ ὀρφανὰ σάν μάνα τους. Μέ χαρά Τόν ὑπηρετοῦσε, σάν φρόντιζε ἀδιάκριτα ἄστεγους, ἀνήμπορους ἀδελφούς της. Τή θαύμασε αὐτή τήν ὁμάδα τῶν ἡρωικῶν γυναικῶν, πού διακόνησαν τόν Κύριο μέ τό ὅποιο κόστος. Πόθησε νά

τίς μοιάσει. Λατρευτικά νά μείνῃ κοντά στόν 'Ιησοῦ καί στόν Σταυρό καί στήν Ἀνάστασι. Τυφλοί, χωλοί, ἀναγκεμένοι ἦταν γι' αὐτήν τὰ σταυρωμένα μέλη τοῦ Χριστοῦ. Τὰ περιποιούνταν μέ θυσιαστική ἀγάπη. Μάτια καί πόδια καί χέρια τὰ εἶχε ὅλα ἐπιστρατευμένα στήν ἱερή διακονία.

Περίσσευε ή ἀγάπη της, περισσευαν καί τὰ ἀγαθὰ της. "Όσο τὰ μοίραζε, τόσο δέν τελείωναν. Καί τό ψωμί πού ζύμωνε ἀκατάπαυστα τό μοίραζε. Χόρταιναν οἱ πεινασμένοι, μά ἐκεῖνο δέν λιγόστευε. Κι ὅταν χρειάστηκε -ἀπό ἀνάγκη- νά μπεῖ σέ ἀναμμένο φοῦρνο, γιά νά βγάλῃ κι ἄλλο ψωμί γιά τούς πεινασμένους, οἱ φλόγες δέν τήν ἄγγιξαν καθόλου.

Τήν προίκισε θαυμαστά τήν Καλή ὁ Δημιουργός της. Ἐκεῖνη χαλάλισε τή ζωή της. Ἀκριβό τό ἀνταπόδομά της. Σάν ἀλαβάστρινο μυροδοχεῖο τήν πρόσφερε ὀλοκληρωτικά στόν Νυμφίο της Χριστό. Ἐκεῖνος «μεγάλως τήν ἐδόξασε». Πλημμύρισε τήν ὕπαρξή της ὁ ἴδιος· αὐτός πού εἶναι τό αἰώνιο μύρο, τό «μύρον τὸ ἀκένωτον». Τῆς χάρισε τὰ μεγαλεῖα του. Τήν ἁγίασε. Τήν ἀνέδειξε «διαυγεστάτην πηγὴν... κρουνοὺς θαυμάτων βρύουσας καί χειμάρρους ἱαμάτων ἀενάως ἐκβλύζουσας».

Τιμώντας τή μνήμη της κάθε χρόνο στίς 22 Μαΐου, ἅς ἀποζητοῦμε τήν ἁγία πρεσβεΐα της: νά γεμίσει τῆς ψυχῆς μας τὰ δοχεῖα μέ τό δικό της αἰώνιο μύρο, γιά νά τό διαχέουμε στόν δύσοσμο κόσμο μας.

Οὐρανοδρόμος

Ὁ ἅγιος Μάξιμος
ὁ Ὁμολογητής καί
ἡ ὁλότητα χώρου καί χρόνου
Γ΄

Σέ προηγούμενο τεύχος (Φεβρουάριος 2023) εἶδαμε ὅτι χρειάστηκε νά φτάσουμε στόν 20ό αἰώνα, γιά νά ἀντιληφθεῖ ἡ ἀνθρώπινη ἐπιστήμη ὅτι χώρος καί χρόνος ἀποτελοῦν μία ὁλότητα, τήν ὁποία ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ἔχοντας τήν ἐνόραση τοῦ Θεοῦ, εἶχε ἀντιληφθεῖ 1.300 χρόνια πρίν, βασιζόμενος ἀποκλειστικά καί μόνο σέ θεολογικές θεωρήσεις. Ἡ Θεωρία Σχετικότητας τοῦ Einstein, βασιζόμενη σέ αὐτή τήν ὁλότητα, δείχνει ὅτι μπορεῖ νά ὑπάρχουν πολλά παράδοξα φαινόμενα, τά ὁποία θεωροῦνται ὡς «παράλογα», ἐπειδή δέν συνάδουν μέ τή λογική τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, δηλαδή τή λογική πού ἀναπτύσσεται στή βάση τῶν ἐμπειριῶν μας ἀπό τόν αἰσθητό κόσμο.

**Τά παράδοξα τῆς ὁλότητας
χώρου καί χρόνου**

Ἐνῶ ὁ χώρος καί ὁ χρόνος ἀποτελοῦν μία ὁλότητα ἀπό τήν ἀρχή τῆς Δημιουργίας, ἡ λογική τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου μᾶς ἐπιβάλλει νά τά ἀντιλαμβανόμαστε ὡς διακριτά καί διαχωριζόμενα μεγέθη. Σύμφωνα μέ αὐτή τή λογική, ὁ χώρος εἶναι εὐκλείδειος, δηλαδή τρισδιάστατος -ἔχει μήκος, πλάτος, ὕψος- καί ὁ χρόνος εἶναι ἓνα μέγεθος πού ἐξελίσσεται γραμμικά, μεταβαλλόμενος μέ σταθερές ποσότητες, τίς ὁποῖες μετροῦν τά ρολόγια καί τά ἡμερολόγια μας. Ὁ χρόνος, ὅπως τόν ἀντιλαμβανόμαστε μέ τίς

αἰσθήσεις μας, ρέει σταθερά σέ ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς ὑψηλίου σταθοῦμε. Ἐπίσης, δέν ἐπηρεάζεται ἀπό τή βαρύτητα οὔτε ἀπό τήν ταχύτητα. Δέν μπορεῖ οὔτε νά διασταλεῖ οὔτε νά συσταλεῖ. Ἀλλά ὅμως οἱ ἐξιιώσεις τῆς Εἰδικῆς Θεωρίας Σχετικότητας δείχνουν ὅτι μέσα στό τετραδιάστατο χωροχρονικό συνεχές μπορεῖ ἡ ταχύτητα νά ἐπηρεάζει τή ροή τοῦ χρόνου καί τό μήκος τῶν ὑλικῶν ἀντικειμένων. Παραδείγματος χάριν μέ τήν αὔξηση τῆς ταχύτητας μπορεῖ νά ἔχουμε διαστολή τοῦ χρόνου καί συστολή τοῦ μήκους.

Διαστολή τοῦ χρόνου

Ἐπειδή ἡ διαστολή τοῦ χρόνου δέν συνάδει μέ τή λογική τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, πού βασίζεται στίς καθημερινές ἐμπειρίες μας, ὁ Einstein, γιά νά ἐξηγήσει τή θεωρία του στό εὐρύ κοινό, ἔδωσε τό γνωστό νοητικό παράδειγμα τῶν δύο «δίδυμων ἀδελφῶν»: "Ἐστω ὅτι μέ τή γέννηση δύο δίδυμων ἀδελφῶν, ὁ ἓνας ἐπιβιβάζεται σέ διαστημόπλοιο, πού μπορεῖ νά ἐπιταχύνεται σέ μεγάλες ταχύτητες, καί περιφέρεται στό διάστημα γιά πολλά χρόνια. Ὄταν ἐπιστρέψει, θά εἶναι βιολογικά νεότερος ἀπό ἐκεῖνον πού παρέμεινε στή γῆ, λόγῳ τῆς διαστολῆς τοῦ χρόνου. Ὁ χρόνος κυλάει πιό ἀργά γιά τόν ταχύτερο.

Ἡ Γενική Θεωρία τῆς Σχετικότητας ἀποδεικνύει κι ἓνα ἄλλο παράδοξο, ὅτι ἡ

βαρύτητα επηρεάζει τόν χρόνο: Αύξηση ή ελάττωση τής βαρύτητας μπορεί να προκαλέσει διαστολή ή συστολή του χρόνου, αντίστοιχα! 'Ο χρόνος ρέει πιο αργά, δηλαδή διαστέλλεται, για ένα άτομο, όταν η δύναμη τής βαρύτητας που δέχεται είναι μεγαλύτερη, π.χ. όταν βρίσκεται στο ισόγειο ενός ουρανοξύστη, σε σχέση με ένα άλλο άτομο που βρίσκεται στην κορυφή. 'Αν και αυτή η διαφορά είναι πολύ μικρή, και δεν μπορεί να γίνει αισθητή από τις ανθρώπινες αισθήσεις, είναι όμως ύπαρκτή. 'Επίσης, εάν πλησιάζαμε μία μελανή όπη (ή οποία παρουσιάζει τεράστιες βαρυτικές δυνάμεις), ο χρόνος θα διαστελλόταν όλο και περισσότερο και θα έτεινε να σταματήσει στα «όρια» τής όπης.

Η Θεωρία τής Σχετικότητας, τής οποίας η όρθότητα έχει επιβεβαιωθεί και πειραματικά, δεν είναι σε αντίθεση με τις Γραφές. Σαφέστατα υπογραμμίζει τή σχετικότητα του χρόνου ο απόστολος Πέτρος: «*Εν δὲ τούτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίου ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία*» (Β' Πέ 3,8). 'Επίσης, βασιζόμενοι στον λόγο του αποστόλου Παύλου, ότι ο Θεός προεγνώριζε ανθρώπους (βλ. Ρω 8,29), μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο Θεός μας γνώριζε (ὡς «λόγους τῶν ὄντων») πρὶν ἀκόμα τή Μεγάλη Δημιουργία, καὶ κατὰ συνέπεια τὸ κατ' ἀνθρώπους «παρελθόν» καὶ «παρόν» εἶναι ἐνιαῖο γιὰ τὸν Θεό, δηλαδή εἶναι ἄχρονος (ἀθάνατος). Μὲ τή γλώσσα τής ἐπιστήμης, καὶ λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Θεός εἶναι «*πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν*», ἥτοι εἶναι ἄπειρος, ἡ διαστολή του χρόνου μπορεί νὰ εἶναι ἄπειρη, δηλαδή ὁ κτιστός χρόνος δὲν ρέει γιὰ τὸν Θεό.

Συστολή του μήκους

Εάν πλησιάζαμε ένα μακρινό ἀστερισμό με ταχύτητα αὐξανόμενη πρὸς τὴν ταχύτητα του φωτός (λόγω τῶν τεράστιων ἀστρονομικῶν ἀποστάσεων), ὁ ἀστερισμός θὰ μίκραινε γιὰ ἐμᾶς σὰν νὰ ἀπομακρυνόταν. Κατὰ συνέπεια, ἡ ἀντίληψή μας γιὰ τὸν ἀστερισμό θὰ ἦταν ἐσφαλμένη, καὶ στὴν πράξη δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ φτάσουμε ποτέ σ' αὐτόν τὸν ἀστερισμό, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἐπιτάχυνσή μας.

Διαστολή του χώρου του σύμπαντος

Ἔχει ἐπιβεβαιωθεί πειραματικά ὅτι τὸ σύμπαν διαστέλλεται. Αὐτὴ ἡ διαστολή περιγράφεται με τὴν παγκόσμια κοσμολογικὴ σταθερά (Λ) τοῦ Einstein. Στὰ τέλη τοῦ 20οῦ αἰῶνα βρέθηκε ὅτι ἡ διαστολή εἶναι ἐπιταχυνόμενη· τὸ σύμπαν εἶναι πληθωριστικό, ὅπως ἐξάλλου ἦταν τὶς πρώτες περιόδους μετὰ τὴ Μεγάλη Ἐκρηξη. Αὐτὸ ὁδήγησε τοὺς ἐπιστήμονες σὲ ἀκόμα μεγαλύτερα παράδοξα, τὰ ὁποῖα δὲν συνάδουν με τὴ λογικὴ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου: Ὑπάρχει στὸ σύμπαν ἓνα εἶδος ἐνέργειας τόσο μυστηριώδες, πού οἱ εἰδικοί τὸ ὀνόμασαν «Σκοτεινὴ Ἐνέργεια». Ἐπιπλέον, τὸ ἀκόμα πῖο παράδοξο εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ ἐνέργεια ἀποτελεῖ τὴ μεγάλη πλειοψηφία (~73%) τής συνολικῆς ὑλοενέργειας τοῦ σύμπαντος, ἐνῶ ἡ γνωστὴ μας ὑλοενέργεια, πού περιλαμβάνει τὴ γῆ καὶ ὅλα τὰ ἀστρικά σώματα ὅλων τῶν ὑπαρχόντων γαλαξίων, εἶναι μόλις τὸ ~4% (ἢ ~5%) τοῦ σύμπαντος!

Βέβαια, τὰ προαναφερθέντα παράδοξα δὲν ἀναφέρονται στὶς Γραφές, ὅχι μόνον ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῶν Γραφῶν εἶναι θεολογικός, ἥτοι νὰ ἀποκαλύψουν καὶ νὰ γνωρίσουν τὸν Θεὸ στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ, ἐπίσης, ἐπειδὴ «... (ὁ Θεός) πολλὰ

ἀποσιώπησε..., γιά νά προκαλέσει καί νά γυμνάσει τόν νοῦ μας νά ψάξει νά τά βρεῖ, ἀρχίζοντας ἀπό λιγοστές ἀφορμές», κατά τόν Μέγαν Βασίλειο.

Ἡ ἀναθεώρηση ἐπιστημονικῶν δοξασιῶν

Μέ τή Θεωρία τῆς Σχετικότητας διαπιστώθηκε ὅτι ὁ διαχωρισμός τοῦ χρόνου καί τοῦ χώρου, τόν ὁποῖο προϋποθέτει ἡ Μηχανική τοῦ Νεύτωνα, εἶναι ἐσφαλμένος. Ἐξάλλου, ἡ Μηχανική αὐτή ἀποδείχθηκε ἀνεπαρκής γιά τά μόρια καί τά ἄτομα, καί ἀντικαταστάθηκε στόν 20ό αἰῶνα ἀπό τήν Κβαντική Μηχανική, ἡ ὁποία ἔχει ἄλλου εἶδους παράδοξα καί «παράλογα». Ἐπίσης, ἡ γεωμετρία τοῦ Εὐκλείδη δέν ἀρκεῖ, καί ἀντικαταστάθηκε ἀπό πολυδιάστατη γεωμετρία (Riemann), εἴτε ἀπό τή γεωμετρία Minkowski (ἢ Poincare-Minkowski), πού εἶναι μία ψευδο-εὐκλείδεια γεωμετρία κατὰλληλη γιά τόν τετραδιάστατο φυσικό χώρο τῆς γῆς μας. Ὁ Εὐκλείδης καί ὁ Νεύτωνας ἐκφράστηκαν χρησιμοποιώντας τή λογική πού βασίζεται σέ ἐμπειρίες ἀπό τόν αἰσθητό κόσμο, τίς ὁποῖες μπορεῖ νά ἔχει ὁ καθένας μας. Γενικά, ἡ ἀναθεώρηση πολλῶν ἐπιστημονικῶν δοξασιῶν στόν 20ό αἰῶνα δείχνει ὅτι μέσα στή φύση, στό ἐργαστήριο τοῦ Θεοῦ, ἐνυπάρχουν πολλὰ παράδοξα, τά ὁποῖα δέν συνάδουν μέ τή λογική μας, καί κατά συνέπεια θεωροῦνται «παράλογα» ἀπό ἐμᾶς. Σέ ἐπόμενο τεῦχος θά δοῦμε πόσο εὐκόλα αὐτή ἡ λογική τοῦ αἰσθητοῦ μπορεῖ νά μᾶς ὀδηγεῖ σέ ψευδαισθήσεις.

Παντελεήμων Καραφίλογλου
(ἀφ.) Καθ. Κβαντικῆς Χημείας Α.Π.Θ.

**Εἰς τήν Ἑξαήμερον, PG 29,33B.*

Στό πηγάδι

Ἦταν δύσκολη ἐκείνη ἡ ὥρα τοῦ μεσημεριοῦ μέσα στή ζέστη τῆς Παλαιστίνης· καλοκαίρι, τά χωράφια ἦταν ἤδη ἔτοιμα γιά θερισμό. Λιγοστοί οἱ ἄνθρωποι ἔξω, μόνο γιά μιὰ μεγάλη ἀνάγκη πού δέν μπορούσε νά περιμένει.

Ἡ γυναίκα ἀναγκαστικά ἔπρεπε νά βγεῖ αὐτή τήν ὥρα τῆς ἐρημιᾶς νά πάρει νερό, γιά νά μὴν τή δεῖ κανεῖς. Δέν ἤθελε νά τή βλέπουν. Δέν τή συνέφερε νά τή βλέπουν.

Κι αὐτός ὁ ὁδοιπόρος ὅμως φαίνεται νά ἔχει μιὰ μεγάλη ἀνάγκη. Γι' αὐτό ἔπρεπε ἐκείνη τήν ὥρα τοῦ μεσημεριοῦ, ἐκείνη τή μέρα, νά βαδίζει σέ κείνα τά μέρη. Μπορούσε νά περάσει ἄλλη ὥρα, μέσα στή δροσιά τοῦ πρωينوῦ ἢ μέσα στά ἀναρριπίσματα τοῦ ἀγέρα τοῦ δειλινοῦ. Ὅμως, ἔπρεπε τώρα. Κατάκοπος ἔκατσε νά ξεκουραστεῖ σ' αὐτό τό παλιό πηγάδι τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ.

Ξεκίνησαν μεταξύ τους μιὰ συζήτηση γιά τό νερό.

- Δώσε μου, γυναίκα, νερό νά πιῶ!

- Δέν γίνεται ἐσύ νά ζητᾷς ἀπό μένα.
- Ἄν ἤξερες ποιός εἶμαι, θά ζητοῦ-
σες ἐσύ νά σοῦ δώσω.

- Δέν γίνεται ἐσύ νά ἔχεις καλύτερο
νερό ἀπ' τόν πατριάρχη μας Ἰακώβ.

- Μέ τό δικό μου νερό δέν ξαναδιψᾷς.
Ἄν θέλεις νά σοῦ δώσω, φέρε μαζί καί
τόν ἄνδρα σου.

Μέχρι ἐκείνη τή στιγμή ἡ συζήτηση
γιά τό νερό κυλοῦσε ἀπλή, ὁμαλή καί ἡ-
συχη. Ἡ λέξη ὅμως «ἄνδρας» τά ἀνέτρε-
ψε ὅλα. Δέν ἔχω ἄνδρα. Πέντε ἄνδρες
πρίν κι αὐτός πού τώρα συζοῦσε δέν ἦ-
ταν ἄνδρας της. Κι αὐτός ὁ ἄγνωστος
διαβάτης τό ξέρει. Ἀπό κεῖ καί πέρα ὅλα
ἦταν ἕνας σεισμός.

Ἡ συζήτηση γιά τό νερό ἔγινε ἀναζή-
τηση γιά τή φύση τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀλη-
θινή λατρεία σ' Αὐτόν. Αὐτά πού ἄκουσε
ἦταν πρωτάκουστα, δωρεά τοῦ ὁδοιπό-
ρου στή δίψα της. Δέν τά ἄκουσε κα-
νεῖς ἄλλος. Οὔτε οἱ μύστες καί οἱ
φιλόσοφοι τοῦ κόσμου τούτου,
πού ἡσύχαζαν στή ραστώνη τοῦ
μεσημεριοῦ ἀπ' τόν διανοη-
τικό κόπο τους, οὔτε οἱ εὐ-
υπόληπτοι νοικοκυραῖοι
τῆς Συχάρ, πού ἔτρω-
γαν στό μεσημεριανό
τραπέζι.

Ἡ στάμνα ἔμεινε
παρατημένη στό πη-

γάδι. Ὅπως κάποτε τά δίχτυα τῶν μα-
θητῶν στήν ἀκρογιαλιά. Τελικά ἡ γυναῖκα
δέν διψοῦσε γιά νερό.

Ἀλλά καί ὁ ὁδοιπόρος δέν διψοῦσε
γιά νερό, παρόλο πού μέ τό νερό πού ζή-
τησε ἄρχισε ἡ γνωριμία τους. Πεινοῦσε
καί διψοῦσε μόνο γιά ἕναν σκοπό: νά τε-
λειώσῃ τό ἔργο πού τοῦ ἀνέθεσε ὁ Πα-
τέρας του. Σηκῶστε τά μάτια σας, γέρ-
νουν τά στάχυα ἀπ' τό βάρος, περιμέ-
νουν οἱ ψυχές διψασμένες.

Ἐκεῖνο τό ζεστό μεσημέρι στό πηγά-
δι τοῦ Ἰακώβ, τοῦ προπάτορα τοῦ Μεσ-
σία, εἶχαν ξεδιψάσει καί οἱ δύο τή δίψα
τους. Μιά μεγάλη δίψα τοῦ ἑνός γιά τόν
ἄλλον, ἀμοιβαία καί ἀκατανίκητη καί ἀπ'
τά δύο πρόσωπα. Εἶχαν ἐπιτέλους ξεδι-
ψάσει καί οἱ δύο. Ἡ Σαμαρείτισσα καί ὁ
Κύριος.

«Ἐγώ εἶμι ὁ λαλῶν σοι... Πηγὴ ὕδα-
τος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Ζ.Γ.

ἄδικαιολόγητη ἡ ἄγνοια (α' θε 4,13)

Συχνά στις ἐπιστολές τοῦ ἀποστόλου Παύλου συναντοῦμε τή φράση «οὐ θέλομεν δέ ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (βλ. Ρω 1,13' 11,25' Α' Κο 10,1' 12,1' Β' Κο 1,8' πρβλ. Α' Κο 11,3' Φι 1,12' Κλ 2,1). Δέν ἤθελε ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ νά ἀγνοοῦν οἱ χριστιανοί τίς βασικές ἀλήθειες τῆς πίστεως. Ἔτσι καί στούς Θεσσαλονικεῖς, θέλοντας νά τονίσει τήν πίστη στή μετά θάνατον πραγματικότητα, σημειώνει: **«Οὐ θέλομεν δέ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα»** (4,13).

Ἐπάρχουν κάποια θέματα τὰ ὁποῖα μπορεῖ κανεὶς νά τὰ ἀγνοεῖ χωρίς νά ζημιώνεται. Ἐπάρχουν ἄλλα (π.χ. θέματα ὑγιεινῆς, διατροφῆς κ.ἄ.) τὰ ὁποῖα ὀφείλει ὁ καθένας νά γνωρίζει, γιά νά μὴ βλάψει καί καταστρέψει τήν ὑγεία καί τή ζωή του. Τά θέματα τῆς πίστεως μάλιστα εἶναι βασικά καί ἀναγκαῖα ὄχι μόνο γιά τήν ἐπίγεια ζωή ἀλλὰ καί γιά τήν αἰώνια, γι' αὐτό πρέπει νά τὰ γνωρίζουν καλά ὅλοι οἱ χριστιανοί.

Ἡ γνώση τῆς θείας ἀποκαλύψεως δέν ἐξασφαλίζει, βέβαια, ὑλικά ἀγαθὰ. Ἡ

προσφορά τῆς εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερη: διαπλάθει τόν ἐσωτερικό ἄνθρωπο, δίνει κατευθύνσεις ζωῆς, διαμορφώνει τό ἦθος, καταρτίζει τή διάνοια καί ἐνδυναμώνει τή βούληση. Δημιουργεῖ τέτοια βιώματα, ὥστε ἀλλάζει τή ζωή τῶν ἀνθρώπων. Γίνεται τροχοπέδη στόν ἠθικό καί πνευματικό ἐκτροχιασμό τῆς κοινωνίας. Ἡ γνώση τῆς θείας ἀλήθειας εἶναι πολὺ ἀναγκαῖα γιά τήν πνευματική μας ζωή.

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰω 8,32), εἶπε ὁ Κύριος. «Πολλὰ πράγματα μᾶς λυποῦν μόνον ἐξαιτίας τῆς ἄγνοιας, ἐνῶ ἂν τὰ μάθουμε καλά, θά διώξουμε τήν ὀδύνη», παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. Ἡ ἀλήθεια γιά τήν ἀνάσταση, τήν ὁποία τονίζει στούς Θεσσαλονικεῖς ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἐλευθερώνει πραγματικά ἀπό τόν φόβο τοῦ θανάτου καί ἀπό τόν ὑπερβολικό πόνο.

«Οὐ θέλομεν δέ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων». Τό πρῶτο-πρῶτο πού ὁ ἀπόστολος δέν θέλει νά ἀγνοοῦν οἱ πιστοί, γιά νά μὴν εἶναι ἀπαρηγόρητοι, εἶναι ὅτι ὁ θάνατος

εἶναι ἕνας ὕπνος. Ὑπνος τὸν παρουσιάζει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος: «Ὑπνος τὸ πρᾶγμα ἔστιν οὐ θάνατος, μετὰστασις οὐκ ἀπώλεια, ἀποδημία ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπὶ τὰ βελτίω». Καὶ ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, μνημονεύοντας τὴν ὡραία αὐτῇ εἰκόνα τοῦ Χρυσορρήμονα, δίδασκε χαρακτηριστικά: «Ὅταν κοιμώμεθα, δέν εἴμεθα ὡσάν ἀποθαμένοι; Τί εἶναι, ἀδέλφια μου, ὁ ὕπνος; Ὑπνος μικρὸς θάνατος. Καὶ τί εἶναι ὁ θάνατος; Ὑπνος μεγάλος ὕπνος». Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος γιὰ τὴν κόρη τοῦ Ἰαεῖρου εἶπε: «Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει» (Λκ 8,52), καὶ γιὰ τὸν Λάζαρο: «Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται» (Ἰω 11,11). Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζει τὸν θάνατο κοίμησις, τὰ νεκροταφεῖα κοιμητήρια, τοὺς νεκροὺς κεκοιμημένους.

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ θάνατος θεωρεῖται ἕνας ὕπνος ἀποκαλύπτει πολὺ μεγάλες ἀλήθειες: α) Ὁ θάνατος δέν εἶναι, ὅπως φαίνεται, τὸ τέρμα τῆς ζωῆς. Ὅπως ἐκεῖνος ποὺ κοιμᾶται θά ξυπνήσει, ἔτσι καὶ ὁ νεκρὸς θά ἀναστηθεῖ. β) Ξεκουράζει τὸν θνητὸ ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τοὺς μόχθους αὐτῆς τῆς ζωῆς. γ) Ὁ κεκοιμημένος διατηρεῖ τὴν αὐτοσυνειδησία, τὴ μνήμη, τὴν προσωπικότητά του. Τό εὐαγγέλιο δέν δέχεται τὴ μετεμψύχωση. δ) Μετὰ τὸν ὕπνο ὁ ἄνθρωπος σηκώνεται συνήθως ξεκούραστος καὶ ἀνανεωμένος. Μετὰ τὴν ἀνάστασις τὸ ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι ἀνανεωμένο, καινούργιο, ἄφθαρτο καὶ ἀθάνατο. Ὁ θάνατος ὑπῆρξε ἕνα ἐπινόημα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ· δέν ἦταν μέσον τιμωρίας, ἀλλὰ ἕνας τρόπος γιὰ νὰ μὴ μείνει τὸ κακὸ ἀθάνατο. Τό μεταλλικὸ σκεῦος, ὅταν καταστραφεῖ, δέν διορθώνεται μέ ἄλλο τρόπο παρά μόνον ἂν μπεῖ στή φωτιά, λειώσῃ καὶ ξαναφτιαχτεῖ καινούργιο.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνθρώπινη φύσις εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀποκατασταθεῖ ἀπὸ τὴ φθορά τῆς ἁμαρτίας, ἂν δέν ὑποστῇ θάνατος, ὥστε νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ τέλεια ἀνακαίνιση.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν ἀπαγορεύει στοὺς πιστοὺς νὰ λυποῦνται μπροστά στό φέρετρο τῶν ἀγαπητῶν τους προσώπων. Ἡ λύπη τοῦ χωρισμοῦ εἶναι ἀπόλυτα φυσικὴ καὶ δικαιολογημένη. Ἡ παραγγελία πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς εἶναι: «ἵνα μὴ λυπηθῃτε καθὼς καὶ οἱ λοιποί». Δέν ἀρμόζει, δηλαδή, στοὺς πιστοὺς νὰ λυποῦνται ὑπερβολικά, νὰ φθάνουν στὸν μαρασμὸ καὶ τὴν ἀπόγνωσις. Οἱ χριστιανοὶ λυποῦνται μπρὸς τὸν θάνατο, ἀλλὰ ἡ ἐλπίδα τῆς μετὰ θάνατον ζωῆς γλυκαίνει τὴ λύπη τους.

Μ' αὐτὴ τὴ ζωντανὴ ἐλπίδα οἱ μάρτυρες περιφρονοῦσαν τὸν κόσμον καὶ τὰ δελεάσματά του καὶ προχωροῦσαν μέ χαρὰ πρὸς τὸ μαρτύριο. Ἐβλεπαν τὸν θάνατο σάν μία ἀποδημία ποῦ θὰ τοὺς ἔφερνε γρηγορότερα κοντὰ στὸν Κύριο. Εἶναι πολὺ ἐκφραστικὸ τὸ φρόνημα τῶν Σαράντα Μαρτύρων στὰ λόγια τους: «Δριμὺς ὁ χειμὼν ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος· ἀλγεινὴ ἡ πῆξις ἀλλ' ἡδεῖα ἡ ἀπόλαυσις».

Μέ τὸ μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος ὁ χριστιανὸς γεννήθηκε μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἀλλὰ ὡς τὴν ὥρα τοῦ θανάτου διέρχεται τὸ κρίσιμο διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖο ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ξεκλίνει, νὰ πέσει, νὰ λιποτακτῇ. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς παύει κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ὁπότε ὁ πιστὸς γεννιέται πλέον στὴ θριambeύουσα Ἐκκλησία. Γι' αὐτὸ ἡ ἡμέρα αὐτὴ θεωρεῖται ὡς ἡ γενέθλιος ἡμέρα του.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Ἰ. Μ. Ἀγ. Στεφάνου, Μετέωρα, ἔργο Βλ. Τσοτσώνη.

Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου ὑπὸ τό πρίσμα τῆς πατερικῆς σκέψης

Β'

Ὅπως εἶδαμε στό προηγούμενο τεύχος, στό θεόπνευστο βιβλίο τῆς Γενέσεως ὁ «ἀριστοτέχνης» Θεός-Δημιουργός διὰ τοῦ μακαρίου του προφήτη Μωυσῆ διδάσκει στό ἀνθρώπινο γένος «τῶν γινομένων τὴν τάξιν»¹ καὶ ἀποκαλύπτει οὐσιαστικά ποιός εἶναι ὁ τῶν πάντων δημιουργός. Θά μπορούσε ὁ ὑπέρτατος Δημιουργός νά δημιουργήσῃ τό σύμπαν «ἐν ἀκαριαίᾳ ροπῇ»², μέ μιᾶς. Δημιουργεῖ ὥστόσο τό πάντα τμηματικά, παραδίδοντας σέ μᾶς μέ σαφήνεια τόν τρόπο τῆς δημιουργίας

τοῦ κόσμου, ὥστε νά μήν παρασυρόμαστε ἀπό λαθεμένες ἀνθρώπινες διδασκαλίες.

Ἡ κάθε λεπτομέρεια τῆς διήγησης τῆς δημιουργίας, κατὰ τοὺς Πατέρες, στοχεύει στήν ὠφέλεια τοῦ ἀνθρώπου. Γιά τή δική μας ὠφέλεια, σημειώνουν, ἐπαναλαμβάνεται ἡ χαρακτηριστική φράση «καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν», μετά ἀπό τό πέρας τῆς κάθε δημιουργικῆς ἡμέρας-περιόδου. Μέ τὴν ἐπανάληψη αὐτή, σημειώνει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, ἡ Γραφή συγκαταβαίνει στήν ἀσθένεια τῶν λογισμῶν μας καταδεικνύει τή σοφία καὶ τὴν ἄφατη φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ³. Ὀντως, ὁ «σοφός», «δυνατός, πάγκαλος δημιουργός καὶ κτίστης τῶν ὄλων»⁴ δημιούργησε τά πάντα «καλὰ λίαν».

Ἔτσι, ἡ γῆ αἰωρούμενη μέσα στό πλήθος τῶν ἀστέρων, διακοσμημένη μέ τό φυτικό ἀλλὰ καὶ τό ζωικό βασίλειο, φαίνεται νά ἀναμένει τόν «βασιλέα καὶ ἄρχοντα»⁵ ἐνοικίῃ της, τόν ἄνθρωπο, χάριν τοῦ ὁποῖου δημιουργήθηκαν ὅλα. Ἔστρωσε «τράπεζαν πολυτελή»⁶ ὁ Κτίστης, σημειώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, μέ πλήθος ποικίλα ἐδέσματα, γιά νά παρακαθήσῃ ὁ ἄνθρωπος, τό ἔλλογο δημιούργημά του.

Τό κάθε δημιούργημα, ἡ λαμπρότητα «τῶν ἄνω», τό μεγαλεῖο τοῦ οὐράνιου θόλου, ὅπου στερεώθηκαν τά οὐράνια σώματα, ἡ ὁμορφία «τῶν κάτω», οἱ πεδιάδες καὶ τά βουνά, τά ζῶα καὶ τά φυτά, ὑμνοῦν τή σοφία τοῦ Δημιουργοῦ καὶ καταδεικνύουν πόσο «τιμιώτερον» ὅλου αὐτοῦ τοῦ κάλλους θά εἶναι τό ἐ-

πόμενο δημιούργημα τῆς σοφίας του, ὁ ἄνθρωπος, στήν ἐξουσία τοῦ ὁποίου θά τεθεῖ ὅλο αὐτό τό μεγαλεῖο τῆς κτίσης⁷.

Ὅλα κτίστηκαν γιά τόν ἄνθρωπο καί γιά τή δική του ὠφέλεια. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός μάλιστα σημειώνει ὅτι ὅλα τά ζῶα καί τά φυτά ἔχουν μέσα τους κάποια «ἐνέργεια» πού χρησιμεύει στόν ἄνθρωπο. Ἦξερε ὁ Θεός ὅτι ὅλα αὐτά θά ἦταν πολύτιμα στόν πεπτωκότα ἄνθρωπο, ἐπεξηγεῖ ὁ φωτισμένος πατέρας⁸. Ἀκόμη καί τά ἀγκάθια, πού φύτρωσαν μετά τήν πτώση τῶν Πρωτοπλάστων, συνδέθηκαν μέ τήν ἀπόλαυση τῶν ρόδων, ὑπενθυμίζοντας σέ μᾶς τήν παράβαση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, ἐξαιτίας τῆς ὁποίας τιμωρήθηκε ἡ γῆ νά γεννᾷ μέχρι σήμερα ἀγκάθια⁹.

Διδάσκει ἡ ἄλογη φύση, ὅπως πολλές φορές ἐπισημαίνεται στήν ἁγία Γραφή. Διδάσκει ἡ γῆ ὑπακούοντας στό πρῶτο ἐκεῖνο «μικρόν πρόσταγμα», ἀλλά συνάμα καί μεγάλο «ἐντεχνο» λόγο τοῦ Δημιουργοῦ, «βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην» (Γέ 1,11). Γι' αὐτό κάθε χρόνο γεννᾷ χόρτα, σπέρματα καί δέντρα. Ἔτσι καί ὁ νοήμων ἄνθρωπος καλεῖται, σχολιάζει ὁ Μέγας Βασίλειος, νά καταστήσει τόν ἑαυτό του «ἐγκαρπο» καί πλήρη «ἐργων ἀγαθῶν», μιμούμενος τήν ἄλογη κτίση στήν ὑπακοή, ὥστε νά φυτευθεῖ στόν οἶκο τοῦ Κυρίου καί νά ἀνθίσει στίς αὐλές τοῦ Θεοῦ¹⁰.

Δ. Καλογεράκη

Παραπομπές:

1,2,3,5,6,7. Ἰω. Χρυσοστόμου, *Εἰς τὴν Γένεσιν*, ΕΠΕ 2,56-182.

4. Μ. Βασιλείου, *Ἐξαήμερος*, ΕΠΕ 4,68.

8. 9. Ἰω. Δαμασκηνοῦ, *Ἐκδόσις Ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως*, κεφ. 24.

10. Μ. Βασιλείου, *Ἐξαήμερος*, ΕΠΕ 4,210.

Οἱ Μυροφόρες

Ὁμολογῶ πὼς ἤμουν ἐκεῖ
καί εἶδα τίς γυναῖκες τίς τρεῖς
νά περπατοῦν ἀχάραγα
μέ βιαστικά τά βήματα
καί χεῖλη σφαιλιστά
γιά τόν φόβο τῶν Ἰουδαίων.
Μά εἶχαν κι ἄλλο φόβο πιό μεγάλο,
τό κύλισμα τοῦ βράχου, ὥστε
τό Πρόσωπο νά δοῦν τ' ἀγαπημένο.
Στά βήματά τους μ' ἔφερε
ἡ μυστικότητα καί ἡ εὐωδιά,
ἡ στοργικά κλειστή μέσ στίς παλάμες
καί ἀκολούθησα τίς γυναικεῖς
μές στό βαθύ πρωί σκιές.
Ἔβλεπα κάτω, πίσω τους,
τά δάκρυα χοντρές σταλαγματιές
γράμματα νά γράφουν
στό χῶμα τό ἀπάτητο, τό πρωινό
καί αὐτά νά καθρεφτίζονται
στά σύμπαντα, στόν οὐρανό
καί στίς αἰώνιες γραφές
σέ λέξη ἀνεξίτηλη,
οἱ «Μυροφόρες».

Β. Βασιλάκος

Ο ήρωας σμηναγός

«Στόν ούρανό ψηλά ή ψυχή,
στή θάλασσα τό σώμα,
αετός πού 'ναι περήφανος
δέν τό πατεί τό χώμα».

Η κρητική μαντινάδα χαιρετίζει τιμητικά τόν ήρωα τής Έλληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, τόν αλχησμόνητο σμηναγός Κώστα Ήλιάκη.

Νέος, ώραϊος, σεμνός, ψύχραιμος, μεθοδικός, χαμηλών τόνων είναι ό κρητικός σμηναγός. Μέρα τής γιορτής τής Παναγιάς γεννιέται στά Χανιά, τό 1970. Από μικρός έχει μιά ξεχωριστή αγάπη στ' αεροπλάνα. Μοναδική του προτίμηση στό μηχανογραφικό τών Πανελλαδικών Έξετάσεων είναι ή σχολή Ήκάρων. Στίς σπουδές του διακρίνεται γιά τήν επίμελεια. Η πτητική του εκπαίδευση διαρκώς αναβαθμίζεται. Γίνεται ένας από τούς πιό ικανούς επαγγελματίες. Καί νά ή στιγμή, πού ή Πολεμική Αεροπορία καμαρώνει έναν εξαίρετο Ήκαρο. Τόν επιλέγει ανάμεσα σούς δέκα ιπτάμενους

πού στέλνονται τό 2002 στήν Αμερική γιά εκπαίδευση στά νέα F-16.

23 Μαΐου 2006. Μέ τρόπο προκλητικό παραβιάζεται ό ελληνικός έναέριος χώρος.

«Σήμερα, παιδιά, έχουμε κίνηση στό Αίγαίο», λέει μέ σοβαρότητα ό Κώστας στό συνεργείο πού κάνει τήν τελευταία εξέταση του αεροσκάφους του.

Τήν κρίσιμη τούτη ώρα διαποτίζει τήν ύπαρξή του ό όρκος πού έδωσε: «Τό καθήκον όλων τών ιπταμένων καί ή αποστολή μας είναι ή προάσπιση τών κυριαρχικών δικαιωμάτων τής πατρίδας μας».

Τέσσερα ελληνικά αεροπλάνα F-16 διατάσσονται ν' απογειωθούν από τήν αεροπορική βάση τής Σούδας στήν Κρήτη. Αποστέλλονται νά αναχαιτίσουν έξι τουρκικά μαχητικά, πού παραβίασαν τόν έθνικό έναέριο χώρο μας καί κατευθύνονται πρός τή μεγάλóνησο, συνοδεύοντας μάλιστα καί φωτογραφικό αερο-

σκάφος της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας. Στη θαλάσσια περιοχή πλέει και τουρκική φρεγάτα. Στοχεύουν να εντοπίσουν και να φωτογραφίσουν τις θέσεις ανάπτυξης των αντιπυραυλικών συστημάτων S-300, που προμηθεύτηκε ή Ελλάδα και φιλοξενούνται στην Κρήτη. Πάση θυσία τα ελληνικά μαχητικά δέν πρέπει ν' αφήσουν τα τουρκικά αεροσκάφη να προσεγγίσουν τα παράλια του νησιού και να φωτογραφίσουν τις εκεί ελληνικές εγκαταστάσεις.

Λίγο μετά τις 12 το μεσημέρι της αποφράδας εκείνης μέρας, τα ελληνικά F-16 πλησιάζουν τον τουρκικό σχηματισμό. Ο σημαγός Κώστας Ήλιάκης παίρνει εντολή από το Αρχηγείο Τακτικής Αεροπορίας να πλησιάσει το τουρκικό φωτογραφικό αεροσκάφος και να καταγράψει τον εξοπλισμό του. Τη στιγμή που διεξάγει με επιτυχία την προσέγγιση, διεισδύει απρόσμενα ανάμεσα στο φωτογραφικό και στο αεροσκάφος του ο τουρκος πιλότος του αεροσκάφους F-16 Χαλί Ίμπραήμ Όσκεμπίρ. Ο τουρκος χειριστής πραγματοποιεί βίαιο, δολοφονικό έλιγμό, και με το δεξί φτερό του μαχητικού του αεροσκάφους χτυπά με δύναμη την καλύπτρα του αεροσκάφους του Ήλιάκη.

Τό «θερμό έπεισόδιο» έχει ως αποτέλεσμα τό αεροπλάνο του έλληνα πιλότου νά πάρει άμέσως άνεξέλεγκτη πορεία και νά πέσει νοτιοανατολικά του Αιγαίου, κοντά στην Κάρπαθο. Ο σημαγός Ήλιάκης σκοτώνεται άκαριαία. Τό Καρπάθιο Πέλαγος γίνεται ό ύγρός μόνιμος τάφος του. Ή σορός του δέν βρέθηκε δυστυχώς ποτέ. Μόνο κάποια ίχνη από τή φόρμα του και προσωπικά του αντικείμενα επέπλεαν. Τά συντρίμια όμως του αεροπλάνου τεκμηριώνουν τήν αεροπορική τραγωδία.

Ή Ίμπραήμ, ό δολοφόνος του Ήλιάκη, έκτινάσσεται μέ τ' άλεξίπτωτο και πέφτει ζωντανός στή θάλασσα, μεταξύ Κρήτης και Καρπάθου. Ένα διερχόμενο έμπορικό πλοίο μέ σημαία Παναμά τόν περιμαζεύει. Άμέσως καταφθάνουν δύο έλικόπτερα διάσωσης, ένα ελληνικό κι ένα τουρκικό, πετώντας πάνω άπό τό παναμέζικο πλοίο. Ή τουρκος πιλότος άπειλεί τούς έλληνες διασώστες. Οί ελληνικές άρχές πρός έκτόνωση τής έκρηκτικής κατάστασης έπιτρέπουν στό πλήρωμα του τουρκικού έλικοπτέρου έρευνας και διάσωσης νά παραλάβουν τόν δικό τους άποθραυσμένο πιλότο.

Ή Κρήτη γεννά τόν Ήλιάκη κι ή Κάρπαθος τόν φιλοξενεί γιά πάντα. Πέφτει πάνω στην έκτέλεση του καθήκοντος πρός τήν πατρίδα, βυθίζοντας στό πένθος τήν οίκογένειά του, τή νεαρή σύζυγό του και τά δυό όρφανά παιδάκια του, έναμιση και πέντε χρονών. Μές στά μύρα του Μάη κηδεύεται μέ τιμές ήρωα. Ή Πολεμική Αεροπορία χάνει τήν έλπίδα της, έναν άπό τούς καλύτερους χειριστές της, θρηνεί τό καμάρι της, τόν τολμηρό και άξιο πιλότο της.

Τό άργυρό μετάλλιο άρετής και αύτοθυσίας άπονέμει στόν ήρωα ή Ακαδημία Αθηνών. Ώς έλάχιστος φόρος τιμής στό άνδρείο βλαστάρι της ή γενέτειρά του, τά Χανιά, κατασκευάζει όρειχάλκινη προτομή, χαράσσοντας τούς στίχους:

«Ή δόξα μελετά ξανά

όνόματα Έλλήνων.

Πότε στή ράχη τών Ψαρών,

πότε στό κύμα τής Καρπάθου».

Σέ ένδειξη σεβασμού και άπέραντης τιμής πρός τόν άθάνατο «αετό», άνεγείρει ή Κάρπαθος μεγαλοπρεπέστατο μνημείο στό πιό κεντρικό σημείο, στόν παρالياκό δρόμο τής πρωτεύουσάς της, στά Πηγάδια. Απεικονίζει ένα τεράστιο

θαλάσσιο κύμα, πού καταγράφει μία λαμπρή ιστορική σελίδα. Πάνω της έχουν τοποθετήσει τό ἔμβλημα τῆς 343^{ης} Μοίρας τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας, ὅπου ἀνήκε ὁ σημεναγός. Ἡ παράσταση τοῦ ἐμβλήματος ὀνομάζεται «Πτερὰ ἐπὶ ἀστέρος». Δείχνει παραστατικά ἓνα ἀστέρι πάνω ἀπὸ τό ὁποῖο εἰκονίζονται δύο μεγάλα κάτασπρα ἀνοιγμένα φτερά. Στό κάτω μέρος τῆς «θαλασσινῆς σελίδας» καί δεξιά, ὁ ἐπισκέπτης ἀντικρίζει τή νῆσο Κάρπαθο, ἐνῶ στ' ἀριστερά διαβάζει τήν καλύτερη βραβευμένη μαντινάδα ἀπὸ τόν διαγωνισμό μαντινάδας πού εἶχε προκηρύξει στή μνήμη τοῦ Ἰκαροῦ ὁ δῆμος Καρπάθου:

*«Διαβάτη, πού θ' ἀκροσταθεῖς
μπροστά στὸν ἀνδριάντα, μὴ κλαῖς,
γιατί αὐτὴ ἡ γῆ ἥρωες βγάζει πάντα».*

Τό πάνω μέρος τοῦ «κύματος» πλαισιώνεται ἀπὸ ἓνα ζευγάρι ἀεροσκαφῶν F-16, πού φαίνεται νά ρίχνει τή σκιά του πρὸς τήν Κάρπαθο, γιά νά κρατᾷ πάντα συντροφιά στὸν ἥρωα.

Ἕνας ἀκόμα Ἰκαρος προστέθηκε στό πάνθεο τῶν ἱπτάμενων ἡρώων. Κληρονόμος τῆς βαρεῖας ἱστορίας τῆς φυλῆς μας, ὁ σημεναγός Κώστας Ἡλιάκης ἀποτελεῖ σύμβολο ἀνδρείας καί αὐτοθυσίας. Σ' αὐτοὺς τοὺς καιροὺς τῆς σπίλωσης τῶν διαχρονικῶν ἰδανικῶν μας, ὁ ἥρωικός ἀεροπόρος μέ τ' ἀλύγιστο, ἀνυπότακτο, θυσιαστικό φρόνημά του παραδειγματίζει κι ἐμπνέει τίς νεότερες γενιές τῶν Ἰκάρων μας, πού ἀνύσταχτα ὑπερασπίζονται τοὺς γαλάζιους αἰθέρες τοῦ Αἰγαίου, τόν ἐναέριο χώρο τῆς πατρίδας καί ριψοκινδυνεύουν γιά τήν προάσπιση τῶν ἐθνικῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων.

Ἑλληνίς

Σκηνές ἀπὸ τὴν τάξη μου

Λεξομαχία

- Χριστὸς ἀνέστη!
- Ἀληθῶς ἀνέστη, κυρία!
- Θέλετε νά ξεκινήσουμε σήμερα τό μάθημα μέ ἓνα παιχνίδι, μέ μία... λεξομαχία;
- Τό Γ'2 στό ἄκουσμα τῆς λέξης «παιχνίδι» ἠλεκτρίζεται!
- Ναί, ναί!
- Ὁραῖα, ἀρχίζουμε λοιπόν. Θέλω νά μοῦ βρεῖτε δύο λέξεις πού εἶναι ἀντίθετες μεταξύ τους, ἔχουν τὸν ἴδιο ἀριθμὸ γραμμάτων, ἔξι, τὰ ἴδια ἀκριβῶς γράμματα, ἀλλὰ μόνο ἓνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι σέ διαφορετικὴ θέση! Τελειώνουν σέ σῖγμα τελικὸ καί εἶναι δισύλλαβες.
- Ὁ, κυρία, πεῖτε μας καί τό πρῶτο γράμμα!
- Ἄντε, ἄς τό πῶ κι αὐτό! Εἶναι τό θῆ-τα!
- Τά παιδιά ἀρχίζουν νά γράφουν λέξεις...
- Κυρία, δύσκολο τό παιχνίδι σας σήμερα...
- Νά πῶ ἀκόμα ὅτι οἱ σύγχρονοι μαθητές ἔχουν πολὺ καί ἀπὸ τὰ δύο... Συχνὰ ὅταν ἀντιμιλάτε σὰς λένε: Ὁ, ἔχεις...
- ...θράσος, παιδί μου! πετιέται ὁ Μα-

νώλης. "Όλο αυτό μου λένε.

- Μπράβο, Μανώλη, βρήκες τή μία λέξη.

- Ναί, τό ακούω συχνά. Προχτές ό κύριος τής Φυσικής μου είπε ότι είμαι... θρασύς!

- Τώρα νά βρούμε καί τήν άλλη. "Αν βάλετε τό ρ λίγο παρακάτω...

- Μήπως θάρσος;

- Ακριβώς, Μαριάνθη! Θάρσος είναι ή άλλη λέξη. 'Ο "Όμηρος τή χρησιμοποιοῦσε γιά νά δηλώσει τό θάρρος. Γιά τούς αρχαίους οί δύο λέξεις ήταν συνώνυμες. Δήλωναν τήν τόλμη, τήν άποφασιστικότητα. "Όμως, στήν πορεία τών αιώνων διαφοροποιήθηκαν έννοιολογικά, σάν δύο άδελφία πού πήραν διαφορετικούς δρόμους στή ζωή τους.... Τό θάρσος ή θάρρος, λοιπόν, προσδιορίζει τή θετική ιδιότητα τής άνδρείας, τής γενναιότητας, ένω τό θράσος εκφράζει τήν άρνητική, περιγράφοντας αυτό πού ξεπερνά τά όρια τής τόλμης καί φτάνει στήν άναίδεια.

- Έμείς, κυρία, έχουμε μόνο θάρσος, καθόλου θράσος!

- Μακάρι, Παναγιώτη! Σήμερα δυ-

συχώς πολλές φορές ακούμε γιά τό θράσος τής νέας γενιάς, δηλαδή τήν αυθάδεια, τήν έλλειψη σεβασμού, τό ξεθάρρεμα όπως λέμε. Στο σπίτι, στο σχολείο, στο φροντιστήριο, μέ γνωστούς, μέ άγνωστους...

- "Ε, κυρία, μήν είστε ύπερβολική σάν τούς γονείς μας! Τή γνώμη μας λέμε!

- Κι όμως, είναι πολύ έντονο τό φαινόμενο. Μπαίνεις σέ ένα σπίτι καί αυτός πού θά μιλήσει πρώτος δέν είναι ό πατέρας ή ή μητέρα, αλλά τό πιό μικρό παιδί! Μπαίνεις σέ ένα λεωφορείο, σέ ένα κατάστημα καί αυτοί πού φωνάζουν ή μιλάνε άσχημα είναι συνήθως οί... μικρότεροι!

- Πάντως, κυρία, δέν είναι όλα τόσο τραγικά όπως τά λέτε...

- Τό θάρσος μάς χρειάζεται. 'Η μητέρα μου πάντα λέει: Νά έχεις θάρρος!

- Θάρρος νά έχετε. Είναι μία μεγάλη δύναμη τής ψυχής, πού κινεί τή θέλησή μας. Χρειάζεται θάρρος νά άντιμετωπίσουμε τόν ίδιο μας τόν έαυτό, πού πολλές φορές δειλιάζει μπροστά σέ μία δυσκολία, σέ ένα δίλημμα... Αλλά προσοχή, γιατί πολύ εύκολα μπορεί νά γίνει... θράσος! Οί αρχαίοι φιλόσοφοι θεωρούσαν ότι τό θράσος στηρίζεται στήν άμάθεια.

- Πείτε μας κι άλλα παραδείγματα, γιά νά τό καταλάβουμε καλύτερα!

- Αύτή τήν παρρησία, τό κακό θάρρος δηλαδή, τό συναντούμε συχνά στόν τόπο καί τόν τρόπο του διαδικτύου. Άνεύθυνοι άνθρωποι βρίζουν, κακολογούν, διασπείρουν ψευδείς είδήσεις ή ύποστηρίζουν μέ θράσος τήν άποψη τους. Καί μέ θράσος πάλι οδηγούν κι άλλους στόν δρόμο τής κακίας καί τής καταστροφής. Αλλά αυτό είναι μία άλλη ιστορία...

- Καί τί κάνουμε, αν έχουμε μπόλικο θράσος; Πώς «παλεύεται» αυτό, κυρία;

- Θέλετε νά ακούσετε τί λέει ό άγιος Παΐσιος; «Τό θράσος διώχνει μακριά τόν φόβο του Θεού, σάν τόν καπνό πού βά-

ζουμε στίς μέλισσες για νά άπομακρυνθοϋν άπό τήν κυψέλη. Τό θράσος νικιέται μέ τήν ταπεινώση». Κυρίως, νά μή νομίζουμε ότι όλα τά ξέρουμε καί ότι έχουμε πάντα δίκιο.

- 'Εγώ πάντως δέν νομίζω ότι έχω θράσος, άπλά λέω τά πράγματα μέ τό όνομά τους...

- Πρόσεξε, Μιχάλη, γιατί μέσα στήν εϋθύτητα κρύβεται συχνά καί ή άναίδεια, πού δέν τήν καταλαβαίνουμε, γιατί έχουμε συνηθίσει νά συμπεριφερόμαστε έτσι. Πολλές φορές διακόπτετε άκόμα καί τούς μεγάλους ή τούς συνομηλίκους σας, για νά πείτε τή γνώμη σας.

- 'Εγώ πάλι, κυρία, νομίζω ότι δέν έχω ούτε τό ελάχιστο θάρρος νά πώ τή γνώμη μου.

- Γιατί, είναι κακό νά λέμε τή γνώμη μας;

- Άν τή λέτε μέ εϋγένεια καί σεβασμό, όχι. Άλλά δυστυχώς πολλές φορές μιλάτε μέ άγένεια. Νά μήν άναφερθώ τώρα καί στίς βρισιές πού τόσο συχνά ξεστομίζετε...

- Καί τί κάνουμε τώρα, κυρία; Φοβάμαι ότι δέν θά τά καταφέρουμε σέ τόσα έπίπεδα.

- Ξεκινάμε τόν άγώνα κατά του... θράσους. Διαγωνισμός στό Γ΄! Ποιός θά καταφέρει νά είναι θαρραλέος άλλά όχι θρασύς; Ποιός θά καταφέρει νά μειώσει στό ελάχιστο τά άσχημα λόγια; Έχουμε λίγο καιρό άκόμα μέχρι νά κλείσουν τά σχολεία για τίς εξετάσεις... Είμαι σίγουρη ότι ό ένας θά βοηθάει τόν άλλο σέ αυτόν τόν διαγωνισμό. Κι όταν πέφτουμε, θά σηκωνόμαστε. Άρκει νά καταλαβαίνουμε τό λάθος μας καί νά προσπαθούμε άπό τήν άρχή.

- Καλά, κυρία. Θά προσπαθήσουμε, λέει ό Μανώλης. Θά προσπαθήσουμε όσο μπορούμε νά αλλάξουμε τή θέση του... ρώ!

- 'Εγώ θυμήθηκα κι άλλες δύο λέξεις... Πάλι ένα ρώ έκανε τή διαφορά. Μας είχατε πει τότε ότι ένα ρ χωρίζει τόν άγριο άπό τόν άγιο. Σας άρέσει μάλλον αυτό τό γράμμα!

- Ναί, Πασχάλη. Μου άρέσει πολύ! Κι ό φιλόσοφος Σωκράτης φαίνεται νά είχε μία συμπάθεια στό γράμμα ρώ, όπως άναφέρεται στόν πλατωνικό διάλογο «Κρατύλος». Εϋχομαι νά μάθουμε γρήγορα όλοι μας τό παιχνίδι μέ τή μετάθεση του ρ... στήν πράξη!

M.E.X.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Άδελφότητα

Κακανεράκη Αικατερίνη 50€ * Μηλιώνη Παναγιώτα 75€ * Παπαδήμα Μαρούλα 50€ * Παπαδόπουλος Κυριάκος εις μνήμην συζύγου Μελπομένης 200€ * Πατσούρας Νικόλαος 30€.

Γιά τό Περιοδικό

Έκλεμές Βασίλειος 50€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

Ζ.Ψ.Π. 5.000€ * Θ.Κ. εις μνήμην π. Αύγουστίνου Μύρου 100€ * Κ.Θ. εις μνήμην Ιωάννη Κοντογούνη 100€ * Κ.Ν. 500€ * Κ.Ν. εις μνήμην Εϋαγγέλου Κανελλάκη 100€ * Ν.Κ. εις μνήμην π. Άναστασίου Θεολόγου 100€ * Ξ.Γ. 150€ * Π.Α. 100€ * Σ.Α. 50€ * Τ.Γ. 200€ * Τ.Χ. 40€ * Χ.Α. 200€.

Γιά τή Φιλανθρωπία

Κακανεράκη Αικατερίνη 50€.

Γιά τίς Φυλακές

Άνώνυμοι 1.220€.

Κατασκήνωση, ἐμπειρία ζωῆς...

Ἀνοιξιάτικο πρωινό στό ὀγκολογικό νοσοκομεῖο τῆς μεγαλόπολης, ὅλα μοιάζουν ἴδια... Καθημερινή μάχη γιά τή ζωή, ἀγῶνας γιά νά ἀνακουφιστοῦν οἱ ἀσθενεῖς, πόθος καί ἐλπίδα γιά τήν ἴαση.

Ξεκινῶ τή βάρδια μου. Οἱ περισσότεροι ἀσθενεῖς εἶναι κατακεκλιμένοι καί χρειάζονται φροντίδα. Καλημερίζω τούς ἀσθενεῖς πού νοσηλεύονται στόν πρῶτο θάλαμο. Οἱ δύο κυρίες νοσηλεύονται καιρό. Τίς ρωτῶ πῶς ἦταν τό βράδυ τους καί ἂν ἔχουν νά μοῦ ἀναφέρουν κάτι. Συστήνομαι στήν ἄλλη κυρία. Ἦρθε τά ξημερώματα ὡς ἐπείγουσα εἰσαγωγή. Εἶναι φιλοξενούμενη ἀσθενής στό νοσηλευτικό μας τμήμα, λόγω ἑλλειψης κλίνης στήν κλινική της. Τό πρόσωπό της εἶναι γεμάτο ἀγωνία, πονάει ἀφόρητα καί ἔχει δύσπνοια, παρά τή φαρμακευτική ἀγωγή πού λαμβάνει. Εἶναι ἡ κυρία Ἐλένη, μία ἀξιόλογη νομικός.

- Εἶσαι ἀπό τή Μακεδονία; μέ ρωτάει.

- Naί, εἶμαι ἀπό τή Φλώρινα, ἀπαντῶ ξαφνιασμένη. Τότε ἀρχίζει ἡ μία ἐκπληξη νά διαδέχεται τήν ἄλλη.

- Γνωρίζεις τή Μαρία καί τή Σταματία; Τῆς ἀπαντῶ καταφατικά.

- Ἔχω ἔρθει στή Φλώρινα. Πᾶνε πάνω ἀπό 35 χρόνια. Ἦμουν κατασκηνώτρια, στήν κατασκήνωση τῆς Πρώτης.

Ἦδη ἔχω ξεκινήσει νά φροντίζω τή διπλανή της ἀσθενή. Ἡ κυρία Ἐλένη ἀνασύρει ἀπό τό παρελθόν της καί μοῦ ἀναφέρει ἀναμνήσεις, ἐμπειρίες, εὐτυχισμένες, ὁμορφες κατασκηνωτικές στιγμές...

Κατασκήνωση Πρώτης... Τά δάκρυά μου κυλοῦν...

Ἦμουν κι ἐγώ κατασκηνώτρια στήν

Πρώτη πρὶν 30-33 χρόνια. Νοερά ταξιδεύω στήν κατασκήνωσή μας! Τί νά πρωτοθυμηθῶ; Τά μαθήματα τῆς ἀρχηγοῦ στό ἀμφιθέατρο; Τή συντροφιά καί τή χαρά τῶν ἀδελφῶν ψυχῶν; Τήν ὑπαίθρια θεία Λειτουργία; Τόν ἀγιογραφικό διαγωνισμό; Τίς πορεῖες; Τά τραγούδια; Τά συνθήματα; Τά παιχνίδια; Τό κοινό μας τραπέζι; Τούς στόχους πού ἔθετα; Ἀλησμόνητες στιγμές, κι ἄς πέρασαν δύσκολα χρόνια, πέτρινα χρόνια...

Ἡ κυρία Ἐλένη ξεκινᾷ ἀσθμαίνοντας νά μοῦ τραγουδᾷ:

*«Πάνω στής Πρώτης τήν πλαγιά
στόν καθαρὸ ἀέρα,
ζεῖ μία ὁμάδα ἀπὸ παιδιά,
πού δέν τά λείπει ἡ χαρά
ποτέ, νύχτα καί μέρα...».*

Ἔχω φροντίσει τήν ἀσθενή, ἀνοίγω τό παραβάν. Ἡ κυρία Ἐλένη ἔχει κοιμηθεῖ... Εἶναι γαλήνια καί ἡρεμη... Ἐφυγε τόσο γλυκά, τόσο ἡσυχᾶ...

Καλὸ σου ταξίδι!

Ἔχω σειρά νά σοῦ ἀφιερῶσω κι ἐγώ ἓνα τραγούδι:

*«Κατασκήνωση, εἶσαι ἅγιος σταθμός,
στή φωλιά σου μέ συνάντησε ὁ Χριστός
κι ἀνοίχτηκε γιά μέ ὁ οὐρανός!...».*

Μέχρι πρὶν λίγο ἤμασταν δύο ἄγνωστες, μέ διαφορετικὴ πορεία ζωῆς. Κι ὁμως εἴχαμε τόσες κοινές ἐμπειρίες καί βιώματα... Μέ τή χάρη Του σέ γνώρισα γιά λιγότερο ἀπὸ μία ὥρα... Κυρία Ἐλένη, σ' εὐχαριστῶ!...

Εὐχαριστῶ καί εὐγνωμονῶ τούς ἀνθρώπους πού σημάδεψαν τή ζωή μου ἐκεῖ, στήν κατασκήνωση ...

Στ. Π.

Τά χρωστούμενα

“Ετρίξε μέ ένα τρίξιμο, θαρρείς, ανθρώπινου ήχου. Ένας ήχος ανάμικτος άνακούφισης καί λαχτάρας. Είκοσιπέντε χρόνια είχε νά τήν σπρώξει ανθρώπινο χέρι κι ή βαρεία δρύινη πόρτα, πού κράτησε σέ όλα τά κτυπήματα τών βοριάδων καί τών νοτιάδων, ύποχώρησε αφήνοντας πρῶτα τό φῶς τοῦ ήλιου νά περάσει κι ύστερα τόν άνθρωπο πού τήν ξεκλείδωσε. Έκείνος άφησε τό κλειδί μέσα στήν κλειδαριά καί κρατώντας την όρθάνοικτη, στάθηκε στό κατώφλι συγκινημένος.

- Ντάντι, είσαι καλά;

‘Η φωνή τοῦ μεγάλου του γιοῦ, πού άκούστηκε πίσω του, τόν έκανε νά γυρίσει χαμογελώντας.

- “Ω, γιές! Είμαι καλά, τοῦ άπάντησε κι έκανε νόημα καί στούς υπόλοιπους νά πλησιάσουν.

‘Η μεγάλη αύλή μέ τίς ακλάδευτες τεράστιες τριανταφυλλιές καί τό άναρριχώμενο γιασεμί έδιναν τήν έντύπωση νεκροστολισματος, άφοῦ ήταν όλα άνθισμένα μέσα στήν έρημιά τους.

- ‘Ο παππούς ό ‘Αχιλλέας πέθανε προτοῦ φύγω γιά τήν ‘Αμερική κι ή μάνα τόν άκολούθησε ένα χρόνο μετά πού έφυγα. Είχε άρρωστήσει, μά δέν μοῦ τό είπε, γιατί ακόμα καλά-καλά δουλειά δέν είχα πιάσει καί δέν ήθελε νά γυρίσω πίσω άπραγος. “Ίσως νά μήν πίστευε ότι θά έφευγε τόσο γρήγορα... καί πέρασαν από τότε είκοσιπέντε χρόνια, είπε μέ άναστε-

ναγμό ό Γιάννης, ό νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ καί γιά λίγα δευτερόλεπτα δέν μίλησε κανείς.

‘Ηταν όλα όπως τά είχε αφήσει ό μοναχογιός τοῦ ‘Αχιλλέα καί τής ‘Ανθούσας. Στόν τοίχο, ξεθωριασμένες από τήν πολυκαιρία καί τή σκόνη, οί κορνίζες μέ τίς φωτογραφίες καί τά κάδρα. Τό εικονοστάσι στή θέση του καί τό σβηστό γιά τόσα χρόνια καντήλι τούς κοιτούσε μέ παράπονο καί νοσταλγία.

- Θέλετε νά βγείτε μία βόλτα στό χωριό, ὥσπου νά βάλουμε ένα χέρι νά τό καθαρίσουμε, γιά νά μπορέσετε νά μείνετε;

Κοίταξε τήν παρέα τών γυναικῶν πού είχαν φτάσει στό κατώφλι τους ό Γιάννης καί δέν πίστευε στά μάτια του.

- Θεία Στέλλα, άναφώνησε μέ ένθουσιασμό καί χώθηκε στήν άγκαλιά της.

- Γιατί, Γιάννη μου, δέν μάς είδοποίησες ότι θά έρθεις νά σέ περιμένουμε; Τόν μάλωσε γλυκά ή γειτόνισσα.

Σέ δύο ὥρες τό σπίτι έλαμπε από όμορφιά καί πάστρα καί ή οίκογένεια τοῦ Γιάννη απόλάμβανε τό φαγητό καί τά γλυκά πού τούς έφερε ή γειτονιά όλη.

- Ποῦ καί νά μάς περιμένατε, θεία Στέλλα, είπε μέ τήν μπουκιά στό στόμα ό Γιάννης.

- ‘Εμείς, έδῶ στό χωριό μας, γιέ μου, χρωστάμε ό ένας στόν άλλο καί γιά τοῦτο νιώθουμε συγγενείς μεταξύ μας κι άς μήν έχουμε τό ίδιο αἷμα.

Δέν πολυκατάλαβε τόν λόγο τής κυρα-Στέλλας ό Γιάννης, μά χαμογέλασε καλόκαρδα.

Σάν απόφαγαν, ό Γιάννης πήρε τούς δικούς του, γιά νά πάνε στά κοιμητήρια. Ή κυρα-Στέλλα προθυμοποιήθηκε νά πάει μαζί τους. Κόψανε τριαντάφυλλα από τήν αύλή καί μέ ένα μπουκέτο στό χέρι όλοι τους φτάσανε πρώτα στό μνήμα του κυρ-Άχιλλέα. Τό μνήμα ήταν πεντακάθαρο καί τό καντήλι έκαιγε σάν νά τό είχε ανάψει κάποιος τό πρωί. Ξαφνιάστηκε ό Γιάννης.

-Προλάβετε καί τό μνήμα, θεία Στέλλα; ρώτησε συγκινημένος.

- Τά μνήματα τών γονιών σου, Γιάννη μου, είναι πάντα καθαρά καί μέ αναμμένα τά καντήλια, απάντησε μέ συγκίνηση ή κυρα-Στέλλα.

Τήν κοίταξε άπορημένος ό Γιάννης.

- Ποιός τά ανάβει; Ποιός μπορεί νά κάνει αυτό τό καλό; Τί κερδίζει;

- Σου είπα νωρίτερα ότi στό χωριό μας χρωστώμε ό ένας στον άλλο. Ή μάνα σου ή κυρα-Άνθούσα δέν σου είπε ποτέ ότi ό κυρ-Άχιλλέας, πρίν πεθάνει, δίχως νά τό ξέρει κανένας μας έδωσε όλες τίς οικονομίες του, όλα όσα μάζευε όλα τά χρόνια, γιά νά ξεχρεώσει ή χήρα του Άντώνη μέ τά πέντε μικρά παιδιά τό χωράφι καί τό σπίτι, πού ό συγχωρεμένος ό Άντώνης τά είχε βάλει σέ ύποθήκη; «Έμένα ένα γιό μου χάρισε μονάχα ό Θεός», είπε στή μάνα σου τήν ώρα πού πέθαινε, «γερός νά είναι νά τά μαζέψει ξανά». Έτσι όταν άποφάσισες νά φύγεις γιά νά δουλέψεις στην Άμερική, δέν σέ έμπόδισε, γιατί ήξερε πώς δέν είχε τίποτα νά σου δώσει. Ό πατέρας σου κι ή μάνα σου τό κρύψανε από όλους μας, μά σάν πέθαναν κι οι δυό τους, ή Δέσποινα του Άντώνη μιά Κυριακή στην έκκλησία τό είπε σέ όλο τό χωριό.

- Ήταν μεγάλη καρδιά ό πατέρας μου, θεία Στέλλα! Μά κι ή μάνα μου δέν πήγαινε πίσω, είπε δακρυσμένος ό Γιάννης. Άλλά καί πάλι δέν καταλαβαίνω τί σχέση έχουν όλα αυτά μέ τά αναμμένα καντήλια.

- Μπορεί κάποιες μέρες τό καντήλι του άντρα της ή Δέσποινα νά μήν είχε λάδι νά τό ανάψει, μά τά καντήλια τών γονιών σου θά ήταν πάντα αναμμένα κι άς μήν είχε λάδι νά ταΐσει τά παιδιά της. Ποτέ δέν ξεχασε τήν πράξη αυτή του πατέρα σου. Καί τώρα πού μεγάλωσαν τά παιδιά της καί πρόκοψαν, ξεχρεώνουν όλοι μαζί τό χρέος, κάνοντας άγαθοεργίες γιά τήν ψυχή του.

- Δέν τά θυμάμαι πολύ τά παιδιά, θεία Στέλλα, γιατί ήταν πολύ μικρά όταν έφυγα, μά θά ήθελα νά τά γνωρίσω. Νιώθω ότi είμαστε συγγενείς! είπε ό Γιάννης καί τότε κατάλαβε τήν κουβέντα πού του είπε νωρίτερα ή κυρα-Στέλλα.

- Ήρθαν, Γιάννη μου, τό πρωί καί κάνανε τρισάγιο, γιατί σήμερα είναι 15 Μαΐου, μέρα πού γιόρταζε ό πατέρας σου καί ευεργέτης τους, είπε ή κυρα-Στέλλα κι άναψε τό θυμιατήρι, γιά νά θυμιάσουν τόν κυρ-Άχιλλέα, τόν άνθρωπο πού τόν κάθε χωριανό του τόν ένιωθε συγγενή του.

- Τί μάθαμε σήμερα, παιδιά μου, τί μάθαμε! έλεγε καί ξανάλεγε στά παιδιά του ό Γιάννης, καθώς γυρνούσαν στό σπίτι μέ τή δρύινη πόρτα. Μεγαλύτερο θησαυρό από αυτόν δέν θά μπορούσαν νά μάς αφήσουν οι παππούδες σας. Ήρθαμε εδώ καί ανακαλύψαμε τή μεγαλύτερη κληρονομιά.

Ή δρύινη πόρτα άνατρίχιασε στό άγγιγμα του Γιάννη. Ήταν σάν νά τήν άγγιζε ό παλιός της νοικοκύρης... Παίρνουν καί τά άψυχα αισθήματα, σάν περισσεύουν στους ανθρώπους...

Έλένη Βασιλείου

Επίκαιρος προβληματισμός

Η μακρόχρονη ιστορία του περιοδικού μας μαρτυρεί ότι δεν συνηθίζουμε να πολιτικολογούμε. Ούτε βεβαίως είμαστε σέ θέση να υποδεικνύουμε και να προτείνουμε να ψηφισθούν υποψήφιοι του ενός ή του άλλου χώρου. Έξάλλου, όπως έλεγε ο μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης π. Αύγουστίνος, «Η Έκκλησία είναι σαν τήν κλώσσα. Κάτω από τὰ φτερά της σκεπάζει καί ἄσπρα καί μαύρα πουλιά». Παρόμοια καί ὁ σύγχρονός μας ἅγιος Πορφύριος συμπλήρωνε: «Η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν πολιτικοποιεῖται καί πολύ περισσότερο δέν κομματικοποιεῖται. Σκεπάζει μέ τήν ἀγάπη ὅλους, χωρίς νά ταυτίζεται μέ φατρίες». Καί ἂν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἔλεγαν «κυάμων ἀπέχεσθαι» (=μακριά ἀπό τὰ κουκιά, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιούνταν ὡς ψηφοί), πολύ περισσότερο τό υἱοθετοῦμε ἐμεῖς.

Μποροῦμε ὥστόσο νά συγκρίνουμε τὰ ἰσχύοντα κάποτε μέ τὰ σημερινά δεδομένα. Ἄν ζούσαμε στήν ἀρχαία Ἀθήνα, θά διαπιστώναμε ὅτι γιά νά εἶναι κανεῖς υποψήφιος ἀρχοντας, ἔπρεπε νά ἀποδείξει ὅτι:

- ✓ Εἶναι γνήσιος ἀθηναῖος πολίτης.
- ✓ Ὑπηρέτησε στόν στρατό καί πήρε μέ-

ρος σέ ἐκστρατείες.

- ✓ Πλήρωνε τακτικά τούς φόρους.
- ✓ Ἦταν ἔντιμος καί δέν εἶχε καταδικαστεῖ ποτέ γιά ἀτιμωτικό ἀδίκημα.
- ✓ Ἦταν εὐσεβής.
- ✓ Ἡ συμπεριφορά του πρὸς τούς γονεῖς του ἦταν ἀφογή.

Μέ αὐτά ἡ καί παρόμοια κριτήρια ἀσφαλῶς πολλοί ἀπό τούς υποψηφίους θά ἀποκλείονταν ἀπό τήν πολιτική κόνιστρα, καθὼς καί πολλοί ἀπό τούς νῦν τριακόσιους ἐκλεγμένους.

Στόν προβληματισμό μας ρίχνει φῶς ὁ ἅγιος Παῖσιος, ὁ ὁποῖος συμβούλευε: «Κοιτάξετε, βρέ παιδιά! Ποιός εἶναι πιό κοντά στήν Ἐκκλησία, ποιός ἀγωνίζεται γι' αὐτήν καί γιά τήν πατρίδα καί ποιός ἔχει ζωή σύμφωνη μ' αὐτά πού λέει; Ὅποιον βλέπετε πῶς εἶναι πιό καλός καί πιό κοντά στήν Ἐκκλησία, αὐτόν νά ψηφίζετε... Δέν πρέπει νά κομματιαζόμαστε. Ἐμεῖς πρέπει νά ἀγαποῦμε πρῶτα τήν Ἐκκλησία μας καί μετὰ τήν πατρίδα μας καί νά ψηφίζουμε αὐτούς πού βλέπουμε νά ἀγωνίζονται γι' αὐτά τὰ δύο... Σήμερα δυστυχῶς βάλαμε μέσα στή Βουλὴ ἀνθρώπους νά μᾶς διοικοῦν, τῶν ὁποίων τό ἱστορικό εἶναι πολύ ἐπιβαρυσμένο».

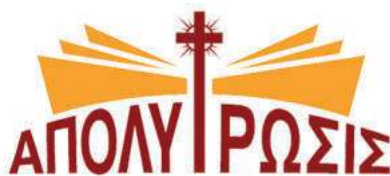
Σέ μία άλλη περίπτωση ρώτησαν τόν ἅγιο Παῖσιο ποιά ἦταν ἡ γνώμη του καί ποιόν ἐκεῖνος θεωροῦσε ἄξιο νά ψηφίσουν σέ ἐθνικές ἐκλογές.

Ὁ ἅγιος εἶπε: «Ὅλες οἱ ἐλιές ἴδιες εἶναι καί ὅλες ἔχουν δάκο, ὅμως ἄλλες ἔχουν ἑκατό τοῖς ἑκατό, ἐνῶ ἄλλες πενήντα τοῖς ἑκατό. Ἐμεῖς, λοιπόν, ἐφόσον ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό ἐλιές, πρέπει νά κοιτάξουμε ποιές ἔχουν τό λιγότερο δάκο, γιατί διαφορετικά δέν γίνεται. Καί πάντα πρέπει νά ψηφίζουμε μέ δύο κριτήρια: α) μέ τό πόσο ἀγαπᾷ ὁ ὑποψήφιος τόν Θεό καί εἶναι συνειδητό μέλος τῆς Ἐκκλησίας καί β) μέ τό πόσο ἀγαπᾷ τήν πατρίδα καί ἀποβλέπει στό γενικό καλό τοῦ τόπου κι ὄχι στό δικό του συμφέρον. Ἐάν κάποιος χρησιμοποιοῦναι κάποιο ἄλλο κριτήριο, ἐκτός ἀπό αὐτά τά δύο, τότε κινεῖται ἰδιοτελῶς, καί δέν εἶναι αὐτό πού κάνει χριστιανικό. Ἀργότερα θά ἐπιτρέψει ἡ Θεία Δικαιοσύνη νά τό πληρώσει».

Καί ὁ ὅσιος Πορφύριος διατύπωνε τήν ἀποψή του γιά τούς πολιτικούς μας μέ συγκατάβαση: «Τί νά σοῦ κάνουν οἱ πολιτικοί; Εἶναι μπερδεμένοι μέ τά ψυχικά πάθη τους. Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά βοηθήσει τόν ἑαυτό του, πῶς θά μπορέσει νά βοηθήσει τούς ἄλλους; Φταῖμε κι ἐμεῖς γιά τήν κατάσταση αὐτή. Ἄν ἤμασταν ἀληθινοί χριστιανοί, θά μπορούσαμε νά στείλουμε στή Βουλή, ὄχι βέβαια χριστιανικό κόμμα, ἀλλά χριστιανούς πολιτικούς καί τά πράγματα θά ἦταν διαφορετικά».

Στό χέρι μας εἶναι στίς προσεχεῖς ἐκλογές νά ἐπιλέξουμε μέ κριτήρια τήν πίστη στόν Θεό καί τό καλό τῆς Ἐκκλησίας πρωτίστως, ἀλλά καί τῆς Ἑλλάδας, ὥστε νά ἐπιτύχουμε κάτι καλύτερο γιά τήν ταλαίπωρη πατρίδα μας, τήν ὁποία εὐκόλα κι ἀσύστολα ξεπουλοῦν οἱ πολιτικοί μας.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Ἡ Ἀδελφότητά μας,
στοχεύοντας
στόν πνευματικό ἀνεφοδιασμό
τῶν ἀδελφῶν,

λειτουργεῖ ἀπό τό 1947

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

στή **Θεσσαλονίκη**

στήν ὁδὸ **Μπακατσέλου 5.**

Διατίθενται βιβλία

ὅλων τῶν χριστιανικῶν ἐκδόσεων:

 Ἀγιογραφικά - Ἑρμηνευτικά

Πατερικά

 Ἀπολογητικά

Ἑορτολογικά

 Ἀγιολογικά

Λειτουργικά

 Ἱστορικά

Παιδαγωγικά

 Παιδικά

Ἑφηβικά

 Νεανικά κ.ἄ.

Γιά παραγγελίες ἢ πληροφορίες
μπορεῖτε νά ἐπικοινωνεῖτε μαζί μας
στό **τηλέφωνο 2310 274518.**

ἢ

Ἡλεκτρονικό βιβλιοπωλεῖο
www.apolytrosis-books.gr

Συζητώντας τά γεγονότα...

Άξιέπαινη έκδήλωση

Σέ μία εποχή πού ιδανικά καί άξίες αιώνων ίσοπεδώνονται, εύχάριστη έκπληξη καί θαυμασμό προκαλεί ή όμόφωνη απόφαση τών εκπαιδευτικών καί του Συλλόγου Γονέων καί Κηδεμόνων του 7ου Δημοτικού Σχολείου Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης. Στίς 23 Μαρτίου σέ μία σεμνή αλλά πολύ συγκινητική τελετή όνόμασαν τή βιβλιοθήκη του σχολείου τους «ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΕΣΑΠΙΔΟΥ», είς μνήμην τής αγαπημένης τους δασκάλας.

Ή κ. Σεβαστή ήταν άνθρωπος πού πίστευε στον Θεό καί τον έβλεπε στο πρόσωπο του κάθε παιδιού, αλλά καί του γονέα καί του συναδέλφου της. Βοηθούσε διακριτικά όπου χρειαζόταν. Τά μάτια όλων τήν άναζητούν άκόμη στον χώρο του σχολείου.

Έκπρόσωπος τών γονέων μέ συγκίνηση άναφέρει: «Μάς θεωρούσε οικογένεια της... Δίδασκε τά παιδιά μας όχι μόνο γράμματα, αλλά καί ιδανικά. Τούς γνώρισε τον Χριστό, τήν Παναγία, τούς Άγίους μέσα από διάφορες δραστηριότητες. Μάς καλούσε στην Έκκλησία, προέτρεπε τά παιδιά νά παρακολουθούν τά μαθήματα τών Κατηχητικών Σχολείων καί έμάς τούς γονείς τούς κύκλους μελέτης άγίας Γραφής. Ήταν ό συνδετικός μας κρίκος μέ τον γειτονικό ναό του σχολείου μας, του Προφήτη Ήλία».

Συνάδελφός της μιλάει, επίσης, μέ συγκίνηση γιά τό εύρος τής έμπρακτης

αγάπης της, τής ύπομονής της καί φιλανθρωπίας της: «Τό ζεστό της χαμόγελο μάλάκωνε τίς καρδιές μας... Ζούσε τήν αϊωνιότητα στην καθημερινότητα τής πρόσκαιρης ζωής μας».

Άλλη μητέρα καταθέτει: «Ήταν ένας τόσο σπουδαίος καί άγνός άνθρωπος ή κ. Σεβαστή, ή δασκάλα τής καρδιάς μας... Άφησε τό άποτύπωμά της στίς ζωές μας, μέ τό έργο καί τήν αγάπη της. Είμαστε βέβαιοι ότι πήγε στον προορισμό όλων μας, πού, όπως μάς έλεγε συχνά ή ίδια, είναι ό ΧΡΙΣΤΟΣ!».

Χρειαζόμαστε Γονείς

«Ή συνεργασία οικογένειας, σχολείου καί ειδικών είναι τό κλειδί γιά τήν αντιμετώπιση τών φαινομένων του σχολικού έκφοβισμού», ύποστηρίζουν εδώ καί χρόνια οί ειδικοί. Καί δέν χρειάζεται νά είσαι ειδικός, γιά νά αντιληφθείς ότι οί γονείς καί τό οικογενειακό περιβάλλον έχουν τήν πρώτη εύθύνη γιά τήν άγωγή του παιδιού. Όμως, όπως δείχνουν τά γεγονότα, δέν είναι αυτονόητο όχι μόνο γιά όρισμένους γονείς αλλά καί γιά όλόκληρους φορείς. Διαβάσαμε πρό καιρού (βλ. gazzetta.gr) ότι Σύλλογος Γονέων καί Κηδεμόνων στην Πάτρα όργάνωσε πάρτι γιά τούς μαθητές του Δημοτικού Σχολείου, όπου σέ σύλλ διαγωνισμού έβαζαν τά παιδάκια νά τραγουδούν τραγούδια τράπ. Είναι γνωστό τό περιεχόμενο αυτών τών τραγουδιών, πού είναι ένα ασυνάρτητο συνονθύλευμα ύβρι-

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

στικών εκφράσεων, έρωτισμού, άγριότητας και πολλών άλλων άκρως άντιπαιδαγωγικών. Είναι επίσης γνωστή -και πολλές άπασχόλησε τήν επικαιρότητα- ή βίαιη συμπεριφορά τών ίδιων τών συνθετών και τραγουδιστών «μουσικής» αυτού του είδους. Μάλλον πρίν τή συνεργασία μέ τούς γονείς χρειάζεται εργασία και καλλιέργεια όσων γίνονται γονείς, ώστε νά έννοήσουν τί άποτυπώματα αφήνουν στίς παιδικές ψυχές και οι πιό άπλές άπό τίς προσωπικές τους έπιλογές. Για νά έχουμε παιδιά χωρίς βίαιες συμπεριφορές και σχολεία χωρίς έκφοβισμούς, χρειαζόμαστε πάνω άπό όλα Γονείς πού νά γνωρίζουν τήν άποστολή τους.

Γάμος και «τεκνοθεσία» γιά τούς ΛΟΑΤΚΙ...

Δέν ήταν άρκετό τό σύμφωνο συμβίωσης πού δίνει στους ΛΟΑΤΚΙ ίδια άστικά και περιουσιακά δικαιώματα μέ τά έτεροφυλόφιλα ζευγάρια. Έδώ και χρόνια ή καμπάνια τους περιλαμβάνει δύο στόχους: τόν γάμο και τήν «τεκνοθεσία» (ή τόσο πλούσια σέ νοήματα λέξη «υίοθεσία» δέν τούς άρέσει, άφου περιέχει τό «υιός»).

Ήταν θέμα χρόνου μάλιστα νά βρουν εύήκοα ώτα στό πολιτικό σύστημα, καθώς ένα άπό τά κόμματα πού διεκδικούν τήν έξουσία στίς επικείμενες εκλογές προανήγγειλε μέ μία έλαφρότητα άνευ προηγουμένου ότι θά παραχωρήσει αυτά τά προνόμια στους ΛΟΑΤΚΙ. Για νά δείξει έ-

πίσης ότι είναι «προχωρημένο» και άναγνωρίζει και τά 64 φύλα πού συνιστούν τούς ΛΟΑΤΚΙ, συχνά αντί νά χρησιμοποιήσει τό όλον/ες βάζει τό ολ@, ώστε νά περιλάβει και τά ούδέτερα.

Θά ήταν άστεία όλα αυτά, άν δέν ήταν τραγικά γιά πολλές ταλαίπωρες ψυχές...

Κάποιοι άντιστέκονται ακόμη...

Οί εκπρόσωποι τής παράνομης τουρκικής κατοχικής κυβέρνησης στήν Κύπρο διοργάνωσαν έκδήλωση στό King's College στό Λονδίνο, όπου όμιλητής θά ήταν ό παράνομος ήγέτης Έρσίν Τατάρ. Τούς χάλασαν όμως τή φιέστα δεκάδες γενναίοι έλληνοκύπριοι φοιτητές, πού διαμαρτυρήθηκαν έντονα κατά τήν άφιξη του Τατάρ. Έδειξαν ότι υπάρχουν ακόμη άπόγονοι τών μαχητών τής Ε.Ο.Κ.Α., του Αύξεντίου και του Ευάγώρα, πού δέν ξεπουλάνε τήν πατρίδα τους, αλλά θά συνεχίσουν νά φωνάζουν ένάντια στήν παράνομη κατοχή τής Κύπρου.

Τό τραγικό όμως είναι ότι μαζί μέ τούς Τούρκους ένοχλήθηκαν και κάποιοι «έλληνόφωνοι» Κύπριοι, πού θεώρησαν ότι αυτές οι διαμαρτυρίες δημιουργούν πρόβλημα στίς συζητήσεις γιά έπίλυση του Κυπριακού. Μάλλον έννοούν στό ξεπούλημα τής Κύπρου...

Υπάρχουν όμως άγρυπνοι φύλακες. Μπράβο στά παιδιά!

Μές στήν πανώρια όμορφιά λουλουδιασμένης φύσης
καί μέσα στά άρώματα τά σκόρπια μέσ στήν πλάση,
γίνε γλυκόλαλο πουλί, ψυχή μου, τόν Πλάστη νά ύμνήσεις
κι ό ύμνος σου ό όρθρινός στόν θρόνο του νά φτάσει.

Ε.Β.

